

Irlandia

Najlepsze rzeczy do zobaczenia i zrobienia

Przetłumaczone automatycznie

© backpackandsnorkel.com

Contents

1. Dlaczego warto odwiedzić Irlandię?	7
2.1 Zastrzeżenie	8
2.2 Prawa autorskie	9
3. Ogólne informacje o Irlandii	10
3.1 Ile czasu potrzebujesz na wizytę w Irlandii?	10
3.2 Jaki jest najlepszy czas na wizytę w Irlandii?	11
3.3 Najważniejsze wydarzenia w historii Irlandii	13
3.4 Prowadzenie samochodu w Irlandii	17
3.5 Transport publiczny w Irlandii – kolejowy i autobusowy	18
3.6 Pieniądze i karty kredytowe w Irlandii	19
3.7 Woda z kranu w Irlandii	19
3.8 Telefon	19
3.9 W której strefie czasowej znajduje się Irlandia	19
3.10 Wymagania wizowe dla Irlandii	19
3.11 Języki używane w Irlandii	20
4. Plan wycieczki do Irlandii i Irlandii Północnej	21
5. Samodzielne zwiedzanie Irlandii	23
5.1 Dublin	23
5.1.1 Gdzie się zatrzymać w Dublinie	24
5.1.2 Samodzielne zwiedzanie Dublina – Dzień 1	25
5.1.3 Park Phoenix	26
5.1.4 Irlandzki pub	30
5.2 Samodzielne zwiedzanie Dublina – Dzień 2	31
5.2.1 Katedra św. Patryka	32
5.2.2 Park św. Patryka	35
5.2.3 Dublinia	36
5.2.4 Katedra Kościoła Chrystusowego	38
5.2.5 Zamek w Dublinie	41
5.2.6 Ogród Dubha Linna	45
5.2.7 Galeria wozowni	47
5.2.8 Chestera Beatty'ego	48
5.2.9 Pub Temple Bar	51
5.3 Samodzielne zwiedzanie Dublina – Dzień 3	52

5.3.1 Pomnik Parnella	54
5.3.2 Pomnik Jamesa Joyce'a	55
5.3.3 Iglica Dublina	56
5.3.4 Poczta Główna	57
5.3.5 Pomnik O'Connella	58
5.3.6 Most O'Connella.....	59
5.3.7 Zespół Mulligana	60
5.3.8 Łuk Kupców	61
5.3.9 Ratusz w Dublinie	62
5.3.10 Most Ha'penny	64
5.3.11 Promenada Liffey	65
5.3.12 Irlandzkie Narodowe Muzeum Krasnoludków	66
5.3.13 Magazyn Guinnessa	67
5.3.14 Destylarnia whisky Pearse Lyons.....	69
5.4 Samodzielne zwiedzanie Dublina – Dzień 4.....	70
5.4.1 Trinity College w Dublinie i Księga Keltsa	71
5.4.2 Apteka Sweny'ego.....	74
5.4.3 Park Merrion Square	75
5.4.4 Irlandzkie Muzeum Narodowe – Archeologia	78
5.4.5 Dom Leinsterów	82
5.4.6 Małe Muzeum Dublina	83
5.4.7A Zieleń Świętego Szczepana.....	84
5.4.7B Zielone centrum handlowe St. Stephen's	86
5.4.8 Ulica Grafton	88
5.4.9 Pomnik Molly Malone	90
5.5 Z Dublina do Kilkenny – dzień 5.....	92
5.5.A Gdzie się zatrzymać w Kilkenny	93
5.5.B Langtons Hotel Kilkenny	94
5.5.1 Dom i ogrody Powerscourt.....	96
5.5.2 Obiekt klasztorny w Glendalough.....	99
5.5.3 Skała Cashela	106
5.5.4 Opactwo Hore	109
5.5.5 Samodzielne zwiedzanie centrum Kilkenny	111
5.6 Z Kilkenny do Killarney – dzień 6	118

5.6.A Gdzie się zatrzymać w Killarney	120
5.6.1 Zamek Kilkenny	121
5.6.2 Muzeum Średniowieczne w Waterford	125
5.6.3 Epicka piesza wycieczka po Trójkącie Wikingów	128
5.6.4 Irlandzkie Muzeum Srebra	130
5.6.5 Muzeum czasu	131
5.6.6 Pałac Biskupi	133
5.6.7 Wieża Reginalda	135
5.6.8 Irlandzkie Muzeum Wake	137
5.6.9 Król Wikingów	138
5.6.10 zwiedzanie Domu Waterford Crystal	139
5,7 Z Killarney do Bunratty przez Park Narodowy Killarney i Ring of Kerry – dzień 7 .	141
5.7.A Gdzie się zatrzymać w Bunratty	142
5.7.B Dom Rossmanaghery	143
5.7.1 Zamek Rossa	145
5.7.2 Dom Muckcrossów	147
5.7.3 Wodospad Torc	149
5.7.4 Widok dla kobiet	151
5.7.5 Szczelina Molla	153
5.7.6 Plaża Derrynane	154
5.8 Zwiedzanie zamku Bunratty, Klifów Moher, Parku Narodowego Burren i przejazd do Galway – dzień 8	156
5.8.A Gdzie się zatrzymać w Galway	157
5.8.1 Zamek Bunratty	158
5.8.2 Klify Moheru	162
5.8.3 Park Narodowy Burren	165
5.9 Zwiedzanie Clonmacnoise i Athlone – dzień 9	168
5.9.1 Dźwięk klonowania	169
5.9.2 Athlone	174
5.9.2.1 Kościół Świętych Piotra i Pawła	175
5.9.2.2 Zamek Athlone	177
5.9.2.3 Pasek Seana	179
5.9.2.4 Blokada Athlone	180
5.9.2.5 Wycieczki Wikingów	181
5.9.3 Bal balowy w Galway Salthill i pomnik statku głodu	182

5.10 Zwiedzanie Galway i Inis Mór (Wyspy Aran) – Dzień 10	184
5.10.A Gdzie się zatrzymać na Inis Mór na Wyspach Aran	185
5.10.B Loża Aran Walkers.....	186
5.10.1 Piesza wycieczka po Galway z przewodnikiem	188
5.10.1.1 Plac Eyre'a	189
5.10.1.2 Hardiman	191
5.10.1.3 Łuk hiszpański	192
5.10.1.4 Ulica Nabrzeże.....	193
5.10.1.Ścieżka Kirwana	195
5.10.1.B Kolegiata św. Mikołaja	196
5.10.1.5 Okno Pamięci Lyncha	197
5.10.1.6 Ulica Sklepowa	198
5.10.1.7 Zamek Lyncha.....	199
5.10.1.8 Plac Sądu.....	200
5.10.1.9 Most Łososiowy.....	201
5.10.1.10 Katedra w Galway	202
5.10.1.C Czworokąt	204
5.10.2 Port Rossaveel.....	205
5.10.3 Prom na Wyspy Aran	206
5.10.4 Zachód słońca w Inis Mór	207
5.11 Zwiedzanie Inis Mór na Wyspach Aran – Dzień 11	209
5.11.1 Loża Aran Walkers	211
5.11.2 Ankieta na bPéist – Tunel czasoprzestrzenny	212
5.11.3 Dún Aonghasa – Fort na klifie	216
5.11.4 Naucz Nan Phaidi – Restauracja.....	219
5.11.5 Dún Eoghanachta – Fort Ring.....	220
5.11.6 Na Seacht dTeampaill – Siedem Kościołów	223
5.11.7 Plaża widokowa.....	224
5.11.8 Plaża Kilmurvey.....	225
5.12 Zwiedzanie Parku Narodowego Connemara – Dzień 12.....	227
5.12.A Gdzie się zatrzymać w Sligo	228
5.12.B Wozownia w Kingsfort House	230
5.12.1 Park Narodowy Connemara	232
5.13 Zwiedzanie cmentarza megalitycznego Carrowmore w Mullaghmore i przejazd do Irlandii Północnej – dzień 13	235

5.13.1 Cmentarz megalityczny w Carrowmore.....	236
5.13.2 Półwysep Mullaghmore	242
5.13.3 (Londyn)Derry	244
6. Uwagi końcowe	245

1. Dlaczego warto odwiedzić Irlandię?

Irlandia to piękny kraj z zachwycającą scenerią, taką jak zielone wzgórza i postrzępione nadmorskie klify, w tym Klify Moher. Zainspirowany bujnymi, zielonymi krajobrazami Irlandii, Johnny Cash napisał piosenkę zatytułowaną "Forty Shades of Green".

Irlandia znana jest również ze swojej bogatej historii liczącej prawie 10 000 lat i wielu zamków... podobno jest ich 30 000! Z populacją nieco ponad 5 milionów ludzi, co stanowi jeden zamek na 170 mieszkańców.

Oprócz zamków w Irlandii znajduje się niezliczona liczba opactw, przeoratów, klasztorów i innych klasztornych miejsc kultu religijnego.

2.1 Zastrzeżenie

W tym przewodniku dokładamy wszelkich starań, aby zapewnić jak najdokładniejsze informacje. Z biegiem czasu ceny, godziny, a nawet atrakcje mogą ulegać zmianom. Dlatego też ja i backpackandsnorkel.com nie ponosimy odpowiedzialności za doświadczenia użytkowników podczas podróży. Zdecydowanie sugeruję, abyś napisał lub zadzwonił do atrakcji, które planujesz odwiedzić, w celu potwierdzenia podczas planowania podróży.

Prosimy również zachować czujność, zwracać uwagę na otoczenie i mieć oko na swoje rzeczy. Kieszonkowcy i inni przestępcy mogą z łatwością zrujnować nawet najlepiej zaplanowane wakacje.

2.2 Prawa autorskie

Ta strona internetowa i jej zawartość są objęte prawami autorskimi 'Rudy at Backpack and Snorkel'. Wszelkie prawa zastrzeżone. Jakakolwiek redystrybucja lub reprodukcja części lub całości treści w jakiegokolwiek formie jest zabroniona. Zawartość tej witryny (w tym zdjęcia) nie może być sprzedawana, przedrukowywana ani wykorzystywana w celach komercyjnych bez pisemnej zgody 'Rudy at Backpack and Snorkel'. Bez naszej wyraźnej pisemnej zgody nie możesz rozpowszechniać ani wykorzystywać komercyjnie treści. Nie możesz ich także przesyłać ani przechowywać na żadnej innej stronie internetowej ani w innej formie elektronicznego systemu wyszukiwania.

3. Ogólne informacje o Irlandii

3.1 Ile czasu potrzebujesz na wizytę w Irlandii?

Irlandię można zwiedzać w ramach tras 1-tygodniowych, 2-tygodniowych lub dłuższych. Jeśli masz tydzień, powinieneś skupić się na jednym konkretnym obszarze kraju, jeśli masz 2 tygodnie lub więcej, możesz poznać najważniejsze atrakcje Irlandii i Irlandii Północnej.

W tym Fioletowym Przewodniku po Irlandii przedstawiamy 2-tygodniowy plan podróży po obu krajach, z którego możesz skorzystać w niezmienionej postaci lub dostosować go do swoich zainteresowań.

Plan podróży można znaleźć w [rozdział 4](#).

3.2 Jaki jest najlepszy czas na wizytę w Irlandii?

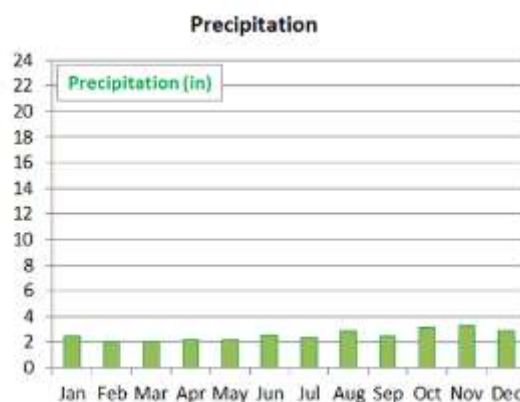
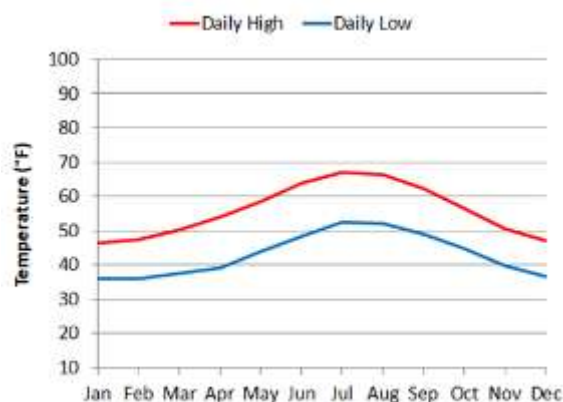
Pogoda w Irlandii charakteryzuje się łagodnymi latami i chłodnymi zimami, bez dużych ekstremalnych temperatur. Latem temperatury często utrzymują się na poziomie 20°C lub poniżej, a zimą temperatury zwykle utrzymują się na poziomie kilku stopni powyżej zera.

Deszcz utrzymuje się przez cały rok – zazwyczaj pada przez 10–13 dni w miesiącu, ale rzadko jest to ulewa.

Najlepszym czasem na odwiedzenie Irlandii jest lato.

- **Czerwiec - sierpień:** Jest to szczyt sezonu turystycznego w Irlandii - ceny hoteli i biletów lotniczych są najwyższe, a wiele atrakcji będzie zatłoczonych, dlatego w przypadku wielu atrakcji zdecydowanie zaleca się rezerwacje. Dni są długie, a temperatury łagodne. Deszcz może wystąpić każdego dnia, ale w miesiącach letnich zwykle jest go mniej.
- **Wrzesień - październik:** To jest sezon na ramiona. Ceny hoteli i biletów lotniczych nieco spadają, a turystów jest mniej. Pogoda jest chłodniejsza i możesz mieć szczęście i piękną pogodę lub możesz mieć chłodną jesień i dużo deszczowych dni.
- **Listopad - luty:** Dni są krótkie; a pogoda jest mokra i zimna. Z wyjątkiem okresu około świąt Bożego Narodzenia, ceny hoteli i biletów lotniczych są najniższe w roku, a liczba turystów jest niewielka.
- **Marzec - maj:** To jest sezon na ramiona. Ceny są nadal rozsądne (z wyjątkiem okolic Dnia Świętego Patryka) i nastala wiosna. Nadal jest chłodno, a pogoda może się wahać lub nie. W niektórych latach będzie dużo deszczu, w innych będzie pięknie i sucho. Niestety nie da się tego przewidzieć.

Poniżej znajduje się klimat, jakiego możesz się spodziewać podczas podróży do Dublina w Irlandii:

Poniżej znajduje się klimat, jakiego możesz się spodziewać podczas podróży do Galway w Irlandii:

3.3 Najważniejsze wydarzenia w historii Irlandii

- 31 000 p.n.e.: ludzie żyją w Irlandii -> w jaskini położonej 36 km na północ od Cork znaleziono jedną kość renifera ze śladami po siekaniu odpowiadającymi rozbiórowi narzędziem krzemiennym lub kamiennym
- 115 000–16 000 p.n.e.: Irlandia jest okresowo pokryta lodem o grubości ponad 3 km, w wyniku czego powstaje most lodowy między Irlandią a Wielką Brytanią
- 14 000 p.n.e.: most lodowy istnieje tylko pomiędzy Irlandią Północną a Szkocją
- 12 000 p.n.e.: zniknął most lodowy – Irlandia i Wielka Brytania zostały całkowicie rozdzielone
- 8000 p.n.e.: w Irlandii obecne są społeczności środkowej epoki kamienia
- 4350 p.n.e.: hodowla roślin i zwierząt domowych (bydła i owiec) w wielu miejscach w Irlandii. Ludzie zaczynają budować megalityczne pomniki – dziś znanych jest ponad 1200
- 3500 p.n.e. i 3000 p.n.e.: działa najstarszy na świecie system pól ze ścianami z suchego kamienia, a głównymi uprawami są pszenica i jęczmień
- 2500 p.n.e.: rozpoczyna się epoka brązu i do godnych uwagi wynalazków należą: koło, warzenie alkoholu, tkanie tekstyliów, umiejętna obróbka metali, zaprzężenie wołów
- Około 2500 rpn: Kultura pucharów dzwonowych rozprzestrzenia się na Irlandię. Język celtycki został sprowadzony do Irlandii w epoce brązu lub późniejszej epoce żelaza
- 500 p.n.e.: populacja waha się pomiędzy 100 000 a 200 000 osób
- 500 p.n.e.: W Irlandii rozpoczyna się epoka żelaza, a geografowie grecko-rzymscy tworzą pisemne wzmianki
- II wiek n.e.: Ptolemeusz nazywa Irlandię Mikra Brettania (Mała Brytania), a Wielką Brytanię: Megale Brettania (Wielka Brytania). Później używa słowa louernia na określenie Irlandii i nazywa Wielką Brytanię Albionem. Rzymianie nazywają Irlandię Hibernią, a później Szkocją
- 150 p.n.e.: Przed 150 p.n.e. przedmioty takie jak wazony itp. miały głównie styl europejski, a później wykazywały głównie wpływy Wielkiej Brytanii
- 100 p.n.e. – 300 n.e.: Irlandzki ciemny wiek prowadzi do stagnacji gospodarczej i kulturalnej. Irlandia jest mozaiką wielu rywalizujących ze sobą królestw
- 432 r.: Do Irlandii przybywa rzymsko-brytyjski misjonarz chrześcijański Patrick. Jego praca oraz praca innych chrześcijańskich misjonarzy ostatecznie prowadzi do upadku tradycji druidów
- Lata czterdzieste XIX w.: Pojawia się pierwszy Wysoki Król Irlandii. Wysoki Król Irlandii to król, który twierdzi, że sprawuje lub faktycznie sprawuje władzę nad całą Irlandią.
- IX wiek: najeźdźcy Wikingów rozpoczynają plądrowanie irlandzkich klasztorów i miast
- 1169: Anglo-Normanowie najeżdżają Królestwo Leister z 40 rycerzami, 60 zbrojnymi i 360 łucznikami
- 1170: Kolejne lądowanie anglo-normańskiego szlachcica Richarda de Clare, znanego jako 'Strongbow', z co najmniej 200 rycerzami i 1000 żołnierzami w celu inwazji na inne części Irlandii - interwencje wojskowe zostały usankcjonowane przez króla Anglii Henryka II

- 1171: Obawiając się, że Strongbow założy własne królestwo w Irlandii, król Henryk ląduje w Irlandii z dużą armią (co najmniej 500 konnych rycerzy i 4000), aby przejąć kontrolę zarówno nad Anglo-Normanami, jak i Irlandczykami – jego posunięcie popiera Kościół rzymskokatolicki. Henryk przyznaje Strongbow Królestwo Leinster, ale przejmuje resztę Irlandii
- 1172-1175: walki w całej Irlandii
- 1175: Henryk II, król Anglii i wysoki król Ruaidrí, zgadzają się na traktat z Windsoru, dzielący Irlandię na terytorium zajęte przez Normanów, które uznaje Henryka za zwierzchnika, oraz resztę Irlandii z Ruaidrí za zwierzchnika
- 1176: Traktat z Windsoru rozpada się i walki zaczynają się od nowa
- 1177: Henryk II odrzuca Traktat, ogłasza swojego 10-letniego syna 'panem Irlandii', ustanawia lordostwo Irlandii z terytorium będącego w posiadaniu Anglo-Normanów i zachęca panów anglo-normańskich do podboju większego terytorium
- Począwszy od 1169: Normanowie zaczynają budować własne zamki
- 1216: Powstaje wersja Magna Carta (Wielkiej Karty Irlandii) poprzez zastąpienie Londynu Dublinem i kościoła angielskiego Kościołem irlandzkim
- 1297: Powstaje parlament Irlandii
- XIV wiek: Coraz większa część Irlandii znajduje się pod panowaniem rodzimych naczelników gaelickich
- 1367: Irlandzki parlament uchwała Statut Kilkenny, aby utrzymać rządy Normanów i zapobiec asymilacji Normanów w społeczeństwie irlandzkim. Przedmioty anglojęzyczne muszą mówić po angielsku i przestrzegać angielskiego prawa.
- Koniec XV wieku: kultura i język irlandzki, z pewnymi wpływami normańskimi, rozkwita i staje się dominująca
- 1494: Irlandzki parlament zostaje ubezwłasnowolniony na mocy ustawy Poyninga (Statut Droghedy). Stwierdza, że parlament nie może się zebrać, dopóki proponowane przepisy nie zostaną zatwierdzone przez irlandzkiego lorda zastępcę i Tajną Radę oraz przez angielskiego monarchę i Tajną Radę
- 1542: Henryk VIII, król Anglii, ogłasza się 'królem Irlandii' w ustawie o Koronie Irlandii, mającej na celu przywrócenie angielskiego panowania nad Irlandią
- 1593–1603: Podczas wojny dziewięcioletniej Anglicy zwyciężają irlandzką konfederację
- 1607: Ucieczka hrabiów (przywódców irlandzkiego ruchu oporu i około 90 jego zwolenników) oznacza koniec starego porządku gaelickiego
- 1639-1653: Wojny Trzech Królestw dziesiątkują populację Irlandii prawie o połowę
- 1672: Ustawa testowa z 1672 r. stwierdza, że katolicy i niezgodni z zasadami protestanccy dysydenci nie mogą być członkami irlandzkiego parlamentu
- 1740: Podczas głodu w 1740 r. ok. umiera 250 000 osób (około 1/8 populacji Irlandii).
- 1782: Uchylenie ustawy Poyninga, przyznającej Irlandii niezależność legislacyjną od Wielkiej Brytanii
- 1798: Bunt kierowany przez Towarzystwo Zjednoczonych Irlandczyków, którego celem było utworzenie niepodległej Irlandii, kończy się niepowodzeniem

3.4 Prowadzenie samochodu w Irlandii

Samochody poruszają się lewą stroną jezdni. Należy pamiętać, że wiele irlandzkich dróg jest wyjątkowo wąskich, a na niektórych drogach pojazdy przeciwne mogą znajdować się zaledwie kilka cali (cm) od samochodu.

Oto przegląd różnych typów dróg:

- Autostrady (drogi M) to piękne, szerokie autostrady z dwoma pasami ruchu w każdym kierunku i często o bardzo małym ruchu, chyba że znajdujesz się w dużych miastach. Niestety takich dróg jest niewiele. Niektóre drogi kategorii M są drogami płatnymi. Ograniczenie prędkości wynosi 120 km/h (75 mil/h).
- Autostrady krajowe (drogi N) zazwyczaj mają jeden pas w każdym kierunku i ograniczenie prędkości do 100 km/h (65 mil/h). W wielu przypadkach na drogach N można jechać z dozwoloną prędkością. Ale czasami nie są one wystarczająco szerokie, aby widok do przodu był ograniczony, przez co trzeba jechać wolniej.
- Na drogach regionalnych (drogi R) i drogach lokalnych (drogi L) obowiązuje ograniczenie prędkości do 80 km/h (50 mil/h). Stanowią większość dróg poza ośrodkami miejskimi. Drogi te są czasami tak wąskie, że dwa samochody ledwo mogą się minąć, a czasami są zbyt wąskie, aby mogły się minąć. W rzadkich przypadkach drogi te są ubitymi drogami gruntowymi. Krzewy, drzewa, wysoka trawa lub kamienne ściany zwykle stoją bezpośrednio w miejscu, w którym kończy się chodnik i ograniczają widoczność nadjeżdżającego ruchu, szczególnie w przypadku wielu zakrętów na tych drogach. Na tych drogach prawie nigdy nie będziesz w stanie przejechać dozwoloną prędkość lub nawet zbliżyć się do niej. Nie zaleca się jazdy nocą, ponieważ zazwyczaj nie ma światła.

- Drogi miejskie: Wiele irlandzkich domów nie ma garaży, więc większość ludzi parkuje swoje samochody na ulicach, przez co poruszanie się po nich jest bardzo wąskie. Dopuszczalna prędkość na obszarach miejskich wynosi zwykle 50 km/h (31 mil/h), ale na obszarach o dużym natężeniu ruchu pieszych może wynosić 30 km/h (19 mil/h).

pozostałej części kraju. Autobusy obu firm są czyste i niezawodne. Na dworcach autobusowych często znajdują się tablice elektroniczne, które pokazują godziny przyjazdów i miejsca docelowe kolejnych autobusów, które przyjadą. Bilety możesz kupić online lub zapłacić za przejazd w autobusie – dokładna zmiana tylko wtedy, gdy nie jest wydawana żadna reszta! Karta TFI LEAP: Zamiast płacić gotówką, możesz kupić Kartę TFI LEAP online lub u agenta TFI Leap i wstępnie doładować ją pieniędzmi, których spodziewasz się potrzebować, i możesz ją doładować, jeśli saldo się wyczerpie. Karty TFI LEAP są również dostępne dla Cork, Drogheda, Galway, Kilkenny, Limerick, Sligo, Waterford i Westmeath.

- Karta gościa LEAP: Jeśli planujesz dużo podróżować autobusem w Dublinie, karta gościa LEAP ([strona internetowa](#)) może być dla Ciebie. Karty Gościa LEAP są dostępne na okres 1, 3 lub 7 dni i umożliwiają nieograniczone podróżowanie autobusami Dublin Bus w wybranym okresie. Jeśli planujesz kupić Kartę Gościa LEAP online, pamiętaj, że zostanie ona wysłana na Twój adres domowy – w przypadku kierunków międzynarodowych może to potrwać kilka tygodni! Alternatywnie, w Dublinie jest kilku agentów, u których możesz taki kupić.

3.6 Karty pieniężne i kredytowe w Irlandii

Walutą używaną w Irlandii jest euro. Aktualny kurs wymiany można znaleźć [Tutaj](#). Karty kredytowe (MasterCard i VISA) są powszechnie akceptowane, z wyjątkiem autobusów.

3.7 Woda z kranu w Irlandii

Woda z kranu jest zdatna do picia w Irlandii, ale ma mniej lub bardziej mocny smak chloru, dlatego woleliśmy ją filtrować, aby usunąć smak chloru.

3.8 Telefon

Numer kierunkowy Irlandii to: +353

3.9 W której strefie czasowej znajduje się Irlandia

Irlandia korzysta z czasu irlandzkiego: UTC/GMT +1 godz. i przestrzega czasu letniego (DST). Aktualny czas lokalny można znaleźć [Tutaj](#).

3.10 Wymagania wizowe dla Irlandii

Jako część Unii Europejskiej Irlandia ma takie same przepisy wjazdowe jak reszta strefy Schengen. Możesz sprawdzić, czy potrzebujesz wizy, aby wjechać do Irlandii, [Tutaj](#).

3.11 Języki używane w Irlandii

Angielski jest pierwszym i najczęściej używanym językiem w Irlandii. Drugim językiem jest irlandzki (gaelicki), który można znaleźć na znakach drogowych.

5. Samodzielne zwiedzanie Irlandii

5.1 Dublin

Założony przez Gaelów w VII wieku lub wcześniej, Dublin jest stolicą i największym miastem Irlandii, liczącym 1,26 miliona mieszkańców w większym obszarze metropolitalnym.

Słowo Dublin pochodzi od irlandzkiego słowa Duibhlinn, gdzie 'dubh' oznacza 'czarny, ciemny', a 'linn' oznacza 'basen'. 'Ciemna sadzawka' odnosi się do ciemnego basenu pływowego w [wogrody zamkowe](#) w pobliżu [Zamek w Dublinie](#), który znajdował się w miejscu, gdzie rzeka Poddle wpada do rzeki Liffey.

Ze względu na swoją długą historię Dublin posiada wiele ciekawych zabytków i muzeów.

5.1.3 Park Phoenix

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Phoenix Park to park rekreacyjny o powierzchni 1750 akrów (707 hektarów) z dużymi obszarami trawiastymi i wysadzonymi drzewami drogami poza ruchliwym centrum Dublina.

Nazwa Phoenix Park pochodzi od irlandzkiego słowa fhionnuisce, które oznacza czystą lub stojącą wodę.

W 1662 roku książę Ormond zbudował na terenie dzisiejszego Phoenix Park królewski park myśliwski z bażantami i dzikimi jeleniami. Mówi się, że niektóre jelenie, które można zobaczyć w parku, są potomkami pierwotnego stada dzikich danieli.

W parku znajduje się kilka godnych uwagi zabytków:

Áras an Uachtaráin ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#)) to oficjalna i prywatna rezydencja Prezydenta Irlandii. Obiekt jest otwarty dla bezpłatnych 75-minutowych wycieczek prawie w każdą sobotę i obowiązuje zasada 'kto pierwszy, ten lepszy'. W chwili pisania tego tekstu wycieczki rozpoczynają się w pobliskim Centrum Turystycznym Phoenix Park ([mapa](#)) o 10:00, 11:15, 12:30, 13:45 i 15:00. Zbudowany w latach 1751–1757 przez strażnika parku i architekta-amatora, dom został zakupiony w latach osiemdziesiątych XVIII wieku przez Koronę Brytyjską i używany jako letnia rezydencja lorda porucznika Irlandii. W 1911 r. budynek rozbudowano i użytkowano do 1932 r., po czym przez sześć lat stał pusty. W 1938 roku planowano budowę nowego pałacu prezydenckiego i pierwszy prezydent Irlandii wprowadził się do niego z zamiarem późniejszego

przeniesienia się do nowego pałacu. Historia miała jednak inne plany. Wybuchła II wojna światowa i plany zostały wstrzymane. W 1945 roku budynek stał się synonimem rezydencji Prezydenta Irlandii, co spowodowało, że plany nowego pałacu prezydenckiego zostały porzucone. Istniejący budynek został odnowiony i od tego czasu prezydenci Irlandii mieszkają albo w oryginalnym domu, albo w dobudówce z 1911 roku.

- Zoo w Dublinie ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#), [mapa zoo](#)) to jedna z największych atrakcji Dublina. Jej misją jest 'partnerska współpraca z ogrodami zoologicznymi na całym świecie, aby wnieść znaczący wkład w ochronę zagrożonych gatunków na Ziemi'. Zoo zostało otwarte w 1831 roku, zajmuje powierzchnię 69 akrów (28 hektarów) i co roku odwiedza ponad 1 milion gości. W 1840 r. w parku żyło 46 ssaków i 72 ptaki, a dziś żyje w nim ponad 600 zwierząt w różnych siedliskach, takich jak Himalaje, Wilki w lesie, afrykańska sawanna, Kaziranga Forest Trail, South American House, Zoorassic World, Gorilla Rainforest, Orangutan Forest, Sea Lion Cove i Family Farm. W chwili pisania tego tekstu zoo jest otwarte codziennie od 9:30 do 17:30, a wstęp kosztuje 22,50 € za osobę dorosłą lub 19 € za osobę dorosłą, jeśli bilet zostanie zakupiony na ich stronie internetowej. Dostępne są zniżki dla dzieci i rodzin.

Pomnik

- Wellingtona ([mapa](#)): Pomnik Wellingtona o wysokości 203 stóp (62 m) jest najwyższym obeliskiem w Europie. Upamiętnia pierwszego księcia Wellington (1769-1852), który był jedną z czołowych postaci wojskowych i politycznych Anglii w XIX wieku. Dwukrotnie pełnił funkcję brytyjskiego premiera i był jednym z dowódców, którzy pokonali Napoleona w bitwie pod Waterloo w 1815 r. Budowę pomnika rozpoczęto w 1817 r., ale w 1820 r. skończyły się fundusze i dopiero w 1861 r. ukończono ostatecznie granitowy pomnik. Pierwotnie planowano postawić na szczycie pomnika pomnik Wellingtona na koniu, ale zabrakło na to środków.

XVIII wieku, został zakupiony w 1873 roku przez Edwarda Guinnessa, prawnuka Arthura Guinnessa, założyciela browaru Guinness, który podjął się szeroko zakrojonej rozbudowy i renowacji. Irlandzki rząd kupił posiadłość w 1999 r. i przekształcił ją w irlandzki pensjonat państwowy, który można zobaczyć dzisiaj. W chwili pisania tego tekstu ogrody są otwarte codziennie i można je zwiedzać. Dom można zwiedzać wyłącznie w ramach 50-minutowych wycieczek z przewodnikiem za 8 EUR za osobę dorosłą.

THE

5.2.3 Dublinia

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Otwarte w 1993 r. i przebudowane w 2010 r. Dublinia to muzeum skupiające się na historii Wikingów i średniowiecznej Dublinie. Zawiera rekonstrukcje budynków i scen ulicznych z tamtych czasów.

Muzeum mieści się w Sali Synodalnej, która jest częścią [Katedra Kościoła Chrystusowego](#) jest połączona z katedrą po drugiej stronie ulicy poprzez wiadukt.

W momencie pisania tego tekstu Dublinia była otwarta 7 dni w tygodniu od 10:00 do 17:00, a wstęp kosztował 15 euro za osobę dorosłą.

Nasza rada to kupić bilet łączony na Dublinię i [Katedra Kościoła Chrystusowego](#) po drugiej stronie ulicy.

- najstarsze znane świeckie rzeźby w Irlandii: dwa posągi, które stały przed średniowiecznym ratuszem w Dublinie aż do końca XVIII wieku, zanim został zburzony
- tabernakulum i zestaw świeczników, które były używane, gdy król rzymskokatolicki Jakub II uczestniczył w uroczystej mszy w Christ Church, walcząc o swój tron
- dyby, które wykonano w 1670 r. i służyły do karania przestępców przed Dziekańskim Sądem Wolności
- księgi historyczne i wyposażenie ołtarzowe Katedry

W chwili pisania tego tekstu Christ Church jest otwarty od poniedziałku do soboty od 9:30 do 17:30 lub 18:00 oraz w niedziele od 12:30 do 18:00. Wstęp z audioprzewodnikiem kosztuje 10,50 € za osobę dorosłą. Nasza rekomendacja to zakup biletu łączonego Christ Church i [Dublinia](#).

...the ...
...the ...
...the ...

...the ...
...the ...
...the ...

Wstęp na dziedziniec jest bezpłatny, jednak chcąc zwiedzać budynki należy przestrzegać godzin otwarcia i wykupić bilet.

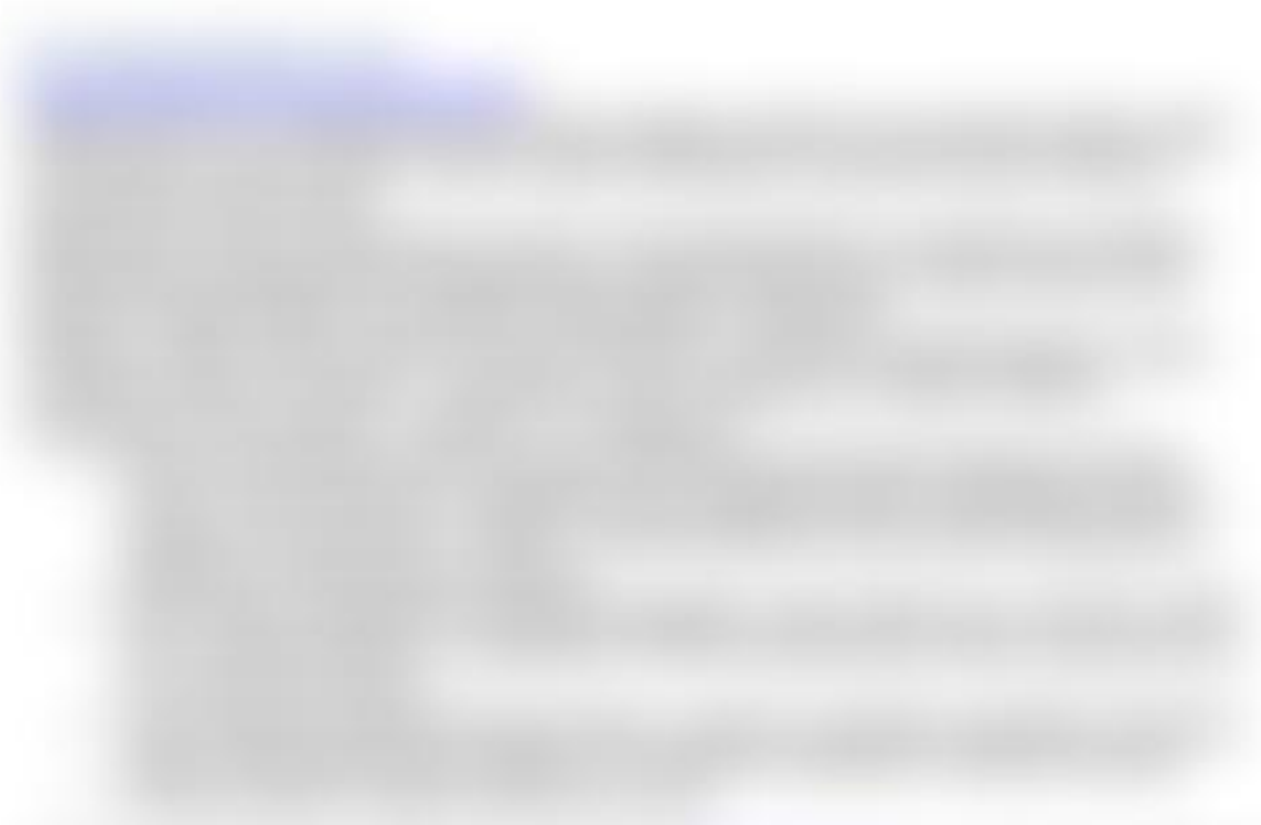
W chwili pisania tego tekstu Zamek Dubliński jest otwarty codziennie od 9:45 do 17:45, a ostatnie wejście miało miejsce o 17:15.

Dostępne są bilety na zwiedzanie apartamentów państwowych z przewodnikiem (8 EUR za osobę dorosłą) oraz zwiedzanie apartamentów państwowych, sekcji średniowiecznej i/lub kaplicy królewskiej z przewodnikiem (12 EUR za osobę dorosłą). Fotografowanie jest dozwolone i należy zaplanować spędzenie 30–60 minut.

1. The first image shows a close-up of a person's face, which is heavily blurred and out of focus. The person appears to be wearing a light-colored shirt.

5.2.8 Chester Beatty

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Wejście do Biblioteki Chestera Beatty'ego znajduje się w zachodniej ścianie [Ogród Dubha Linna](#). To niezwykle muzeum, które założył niezwykle człowiek: Alfred Chester Beatty. Otwarte w 2000 r., w 125. rocznicę urodzin Chestera Beatty'ego, w 2002 r. otrzymało tytuł Europejskiego Muzeum Roku.

Urodzony w 1875 roku w Nowym Jorku, został magnatem górniczym i 'królem miedzi'. W 1933 r. przyjął obywatelstwo brytyjskie, w 1950 r. przeprowadził się do Dublina, założył przy Shrewsbury Road bibliotekę Chester Beatty Library, w której przechowywał swoje ogromne zbiory, i udostępnił je publiczności w 1954 r. W 1954 r. otrzymał tytuł szlachecki, w 1957 r. został honorowym obywatelem Irlandii, a zmarł w 1968 r. Muzeum prezentuje film dokumentalny o jego życiu, zawierający zdjęcia, filmy i wiele innych informacji na jego temat.

Chester Beatty przez całe swoje życie zgromadził rękopisy, miniaturowe obrazy, grafiki, rysunki, rzadkie książki i dzieła sztuki dekoracyjnej z całego świata. Biblioteka posiada jedną z najważniejszych na świecie kolekcji dzieł sztuki zachodniej, islamskiej oraz Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej i jest jednym z najważniejszych źródeł badań Starego i Nowego Testamentu.

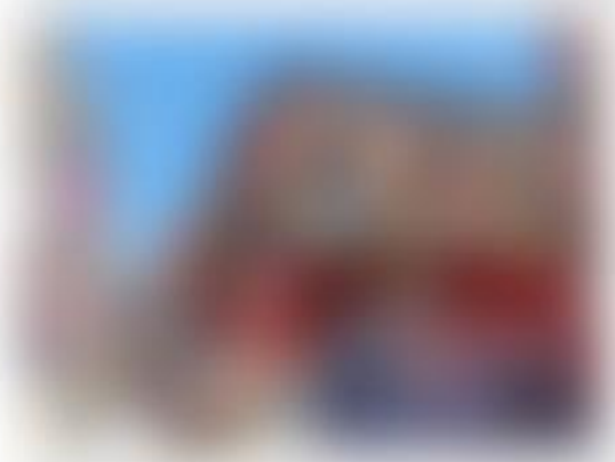
Wstęp jest bezpłatny i fotografowanie większości, choć nie wszystkich, artefaktów jest dozwolone. Zaplanuj co najmniej 2 godziny, a lepiej więcej, na to muzeum.

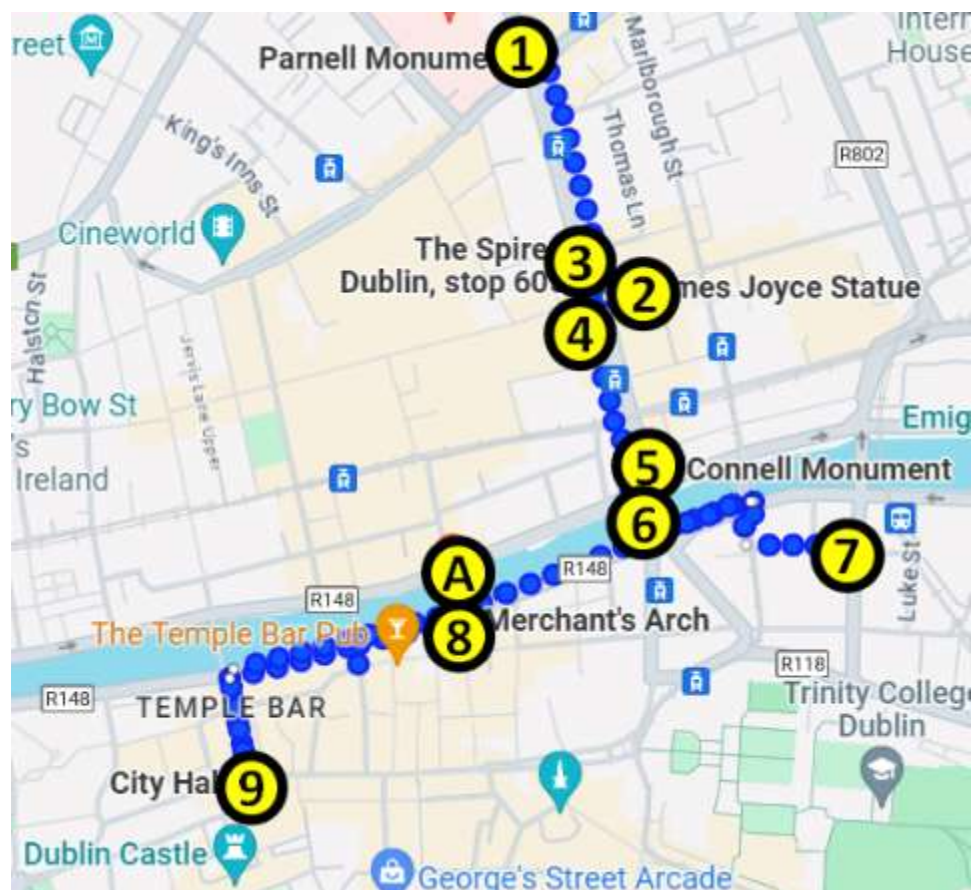
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

5.3 Zwiedzanie Dublina z przewodnikiem – dzień 3

Dzisiaj jest twój drugi pełny dzień w Dublinie i jest pracowity, więc zacznij wcześnie. Wsiądź do autobusu i jedź do ruchliwych dworców autobusowych przy O'Connell Street, na północ od centrum Dublina, aby rozpocząć pieszą wycieczkę po Dublinie z przewodnikiem.

O'Connell Street to główny wjazd do centrum Dublina od północy. Jest to ruchliwa ulica z pięknymi starymi budynkami oraz mnóstwem restauracji i sklepów. Jest dobra dla obserwujących ludzi.

5.3.1 Pomnik Parnella

([mapa](#), [recenzje](#))

Zbudowany w 1907 roku na skrzyżowaniu Parnell Street i O'Connell Street pomnik upamiętnia irlandzkiego polityka nacjonalistycznego Charlesa Stewarta Parnella (1846-1891), który:

- założył Irlandzką Narodową Ligę Ziemi w 1879 roku
- pełnił funkcję posła do parlamentu w latach 1875-1891
- był przywódcą Ligi Autonomicznej w latach 1880–1882
- został uwięziony w więzieniu Kilmainham Gaol w Dublinie w 1882 r. i został zwolniony po wyrzeczeniu się brutalnych działań pozaparlamentarnych
- przekształcił Ligę Autonomiczną w Irlandzką Partię Parlamentarną, której przewodził w latach 1882-1891

Parnell jest znany ze swojego wybitnego przywództwa politycznego, ale jest także przyćmiony osobistymi skandalami związanymi z cudzołóstwem i faktem, że nie spełnił swojego marzenia o uzyskaniu irlandzkiej autonomii wewnętrznej.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL
ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

5.3.3 Iglica Dublina

([mapa](#), [recenzje](#))

Iglica Dublina, zwana także Pomnikiem Światła lub Iglicą Światła, to wysoki na 390 stóp (120 m) pomnik przypominający szpilkę, wykonany z ośmiu pustych w środku stożkowych sekcji ze stali nierdzewnej i ważący 293 000 funtów (133 ton).

Najdłuższa część stożka ma 20 m wysokości. Średnica u podstawy wynosi 9,8 stopy (3 m), a u góry 15 cm (5,9 cala).

Najniższa iglica o wysokości 33 stóp (10 m) jest wzorzysta, a projekt opiera się na rdzeniowej próbce formacji skalnej pobranej z ziemi, w miejscu, w którym stoi iglica, oraz na podwójnej helisie DNA. Do nałożenia wzoru nałożono gumowe maski szablonowe, za ich pośrednictwem teksturowano stal metodą śrutowania.

Iglica została wzniesiona w latach 2002–2003 i kosztowała 4 miliony euro.

W 1998 r. ogłoszono konkurs na wybór pomnika, który stanie w tym miejscu w ramach planowanej przebudowy O'Connell Street. Iglicę wybrano spośród dużej liczby zgłoszeń, ale apelacja, która trafiła do irlandzkiego Sądu Najwyższego, opóźniła budowę do 2002 roku.

Pierwotnie w tym miejscu znajdował się filar Nelsona, który został zbombardowany przez IRA w 1966 roku i musiał zostać zburzony. Miejsce to było puste do 1988 r., kiedy to postawiono pomnik Anny Livii z okazji obchodów milenium Dublina. W 2001 roku Anna Livia została usunięta, częściowo przerobiona i odnowiona, a w 2011 roku przeniesiona do Croppies Memorial Park.

5.3.4 Poczta Główna

([mapa](#), [recenzje](#))

Zbudowany w latach 1814–1818 Urząd Poczty Głównej jest ostatnim wielkim gruzińskim budynkiem użyteczności publicznej, który powstał w Dublinie. Przed 1818 rokiem poczta znajdowała się w różnych miejscach Dublina.

Budynek słynie z tego, że był siedzibą przywódców Powstania Wielkanocnego w 1916 roku przeciwko brytyjskim rządowi w Irlandii i to właśnie tutaj Patrick Pearse odczytał Proklamację Republiki Irlandzkiej w 1916 roku.

Imponujący portyk ma szerokość 24,4 m i sześć karbowanych kolumn jońskich o średnicy 137 cm. Portyk wykonany jest z kamienia portlandzkiego, natomiast budynek główny z granitu górskiego. Granitowa fasada jako jedyna część budynku przetrwała niszczycielski pożar, który wybuchł podczas buntu w 1916 roku. Dopiero w 1929 roku odbudowano budynek.

General Post Office to czynny urząd pocztowy i dobre miejsce do zakupu znaczków, aby wysłać pocztówki z Dublina do domu.

Po prawej stronie od głównego wejścia znajduje się sklep z pamiątkami, w którym można kupić pocztówki.

Blurred text line, likely a title or subtitle, rendered in a light gray color against a white background.

5.3.6 Most O'Connella

([mapa](#), [recenzje](#))

Pierwotny most, który tu wybudowano w latach 1791 – 1794, nosił nazwę Carlisle Bridge. W latach 1877–1882 most został poszerzony, aby odciążyć ruch uliczny z centrum Dublina na północną stronę rzeki Liffey. Obecnie most ma 50 m szerokości, a jego długość wynosi zaledwie 45 m.

W związku z ponownym otwarciem w 1882 r. i odsłonięciem pomnika O'Connella na północ od niego most został przemianowany na O'Connell Bridge, na cześć "Wyzwoliciele" Daniela O'Connella (1775-1847). O'Connell był wybitnym przywódcą politycznym irlandzkiej większości rzymskokatolickiej i kluczowym architektem emancypacji katolickiej w 1829 r., co umożliwiło mu zajęcie miejsca w parlamencie Wielkiej Brytanii.

5.3.7 Mulligana

([mapa](#), [recenzje](#))

Pierwotni właściciele Mulligan's, rodzina Mulligan, posiadali licencję od 1782 roku i kilkakrotnie zmieniali lokalizację swojego pubu, ale osiedlili się w tym miejscu w 1854 roku.

Mulligan's to pub, który w trzech pokojach serwuje wyłącznie napoje, bez jedzenia.

Wśród wielu znanych gości są Judy Garland i John F. Kennedy.

Ściany pubu ozdobione są plakatami, zdjęciami i afiszami przedstawiającymi dawny Theatre Royal, który znajdował się w pobliżu Mulligan's i w ten sposób przyciągał wielu członków załogi, personelu i gości.

5.3.8 Kupiec Arch

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Pub Merchants Arch mieści się w Merchant's Hall. Hala Kupców została zbudowana jako sala cechowa w 1821 r. i pełniła tę funkcję do 1841 r., kiedy to na mocy ustawy o reformie miejskiej rozwiązano cechy miejskie.

W pobliżu wejścia do baru Merchants Arch znajduje się sklepiony łuk, zwany Łukiem Kupców. Został zbudowany jako punkt dostępu dla osób przybywających ze strony północnej przez [Most Ha'penny](#) przez rzekę Liffey do obszaru Temple Bar.

5.3.9 Ratusz w Dublinie

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Ratusz w Dublinie znajduje się przy Dame Street, tuż obok Zamku Dublińskiego. Dame Street wzięła swoją nazwę od kościoła St. Mary del Dam, który pierwotnie znajdował się w miejscu, w którym stoi budynek ratusza Dublina.

W XVII wieku kościół został zburzony i zastąpiony domem hrabiego Cork, od którego wzgórze, na którym stoi, otrzymało nazwę Cork Hill.

W XVIII wieku kupcy w Dublinie skutecznie lobbowali rząd, aby wybudował w tym miejscu giełdę. Budowę rozpoczęto w 1769 r., a budynek został otwarty jako Giełda Królewska w 1779 r.

W 1850 lub 1851 roku budynek został zakupiony przez Korporację Dublińską i przystosowany do użytku władz miejskich na ratusz. W 1852 roku budynek oficjalnie przemianowano na Ratusz i odbyło się tu pierwsze posiedzenie Rady Miejskiej Dublina.

Ratusz w Dublinie to neoklasycy budynek, którego fasada jest w większości wykonana z białego kamienia portlandzkiego wydobywanego w Dorset. Posiada centralny hol wejściowy (Rotundę) pod dużą kopułą wspartą na dwunastu kolumnach o wysokości 32 stóp (9,8 m).

Kolumny otacza obejście, które służyło kupcom do rozmów i spotkań biznesowych.

Rotunda ma dużą mozaikę podłogową, która przedstawia herb miasta i motto 'Obedientia civium urbis felicitas' = 'Posłuszeństwo obywateli czyni nas szczęśliwym miastem'.

Dla zwiedzających udostępniona jest jedynie Rotunda.

5.3.10 Most Ha'penny

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Most Ha'penny to most dla pieszych nad rzeką Liffey, zbudowany z żeliwa w Shropshire w Anglii w 1816 r. Most został wysłany w 18 częściach do Dublina, gdzie następnie został zmontowany.

Pierwotnie most nosił nazwę Wellington Bridge, ale po irlandzkiej wojnie o niepodległość w 1922 roku zmieniono go na Liffey Bridge. Chociaż most Liffey Bridge jest nadal oficjalną nazwą, most jest najczęściej nazywany mostem Ha'penny.

Przed wybudowaniem mostu istniało siedem promów przewożących ludzi z jednego brzegu rzeki Liffey na drugi. Promy były w tak złym stanie, że ich właściciel, William Walsh, miał wybór: albo naprawić promy, albo zbudować most. Walsh zdecydował się zbudować most i pozwolono mu pobierać opłatę w wysokości ha'penny (= pół pensa = 1/480 funta = 1/24 szylinga = 1/2 pensa) od każdego, kto przekroczy most przez następne 100 lat. Była to ta sama opłata, jaką pobierał za przejazdy promem. Z biegiem czasu opłata za przejazd wzrosła do penny-ha'penny (1,5 pensa) i niektórzy zaczęli nazywać most mostem penny-ha'penny. W 1919 r. zniesiono myto.

Most przeszedł gruntowny remont, aby zapewnić bezpieczeństwo 27 000 osób, które codziennie nim przechodziły.

Niestety, ludzie rozwinęli zły nawyk, który doprowadził do rozległych uszkodzeń wielu mostów na całym świecie, a mianowicie zakładanie zamków miłosnych. W latach 2012 i 2013 usunięto wiele takich zamków, tylko w 2013 r. usunięto 660 funtów (300 kg). Ustawiono tablice z prośbą, aby ludzie nie robili tego.

5.3.11 Promenada Liffey

([mapa](#), [recenzje](#))

Zbudowana w 2000 r. i rozbudowana w 2005 r. promenada Liffey Boardwalk znajduje się na północnym brzegu rzeki Liffey. Obecnie trwają prace nad budową nowych promenad.

Wychodząca na południe promenada z drewnianymi ławkami oferuje doskonałą okazję do odpoczynku od spacerów po centrum Dublinu, a także do rozkoszowania się słońcem, może zjedzenia czegoś i obserwowania ludzi.

Siedząc tam, wydało mi się interesujące widzieć wiele cystern Guinnessa przejeżdżających obok lub dostarczających piwo do pubów i sklepów na północ i południe od rzeki.

5.3.12 Irlandzkie Narodowe Muzeum Krasnoludków

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Otwarte w 2010 roku Narodowe Muzeum Krasnoludków twierdzi, że jest pierwszym muzeum krasnoludków na świecie. Irish Times nazwał go Luwrem krasnoludków. Przeznaczony jest dla dorosłych i dzieci od 6. roku życia.

Jeśli interesuje Cię odkrywanie świata irlandzkiego folkloru i mitologii, to muzeum może być dla Ciebie. Dołączysz do wycieczki z przewodnikiem, podczas której Twój przewodnik zaprowadzi Cię do różnych pomieszczeń i opowie historie o magii mitycznej Irlandii, pochodzeniu i znaczeniu krasnoludków oraz ich przedstawieniach w kulturze popularnej.

Trafisz do tunelu wypełnionego złudzeniami optycznymi, drewnianej repliki Grobli Olbrzyma (zobacz Fioletowy Przewodnik Turystyczny po Irlandii Północnej) oraz pomieszczenia z gigantycznymi meblami i przyborami, dzięki którym poczujesz się... jak krasnoludek.

Wycieczki jednodniowe zazwyczaj odbywają się codziennie co 30 minut od 10:30 do ostatniej wycieczki o 17:30, a wstęp kosztuje 18 € za osobę dorosłą w chwili pisania tego tekstu.

Wycieczki DarkLand dla dorosłych odbywają się wyłącznie w piątki i soboty co 30 minut od 19:00 do ostatniej wycieczki o 20:30, a wstęp kosztuje 20 € za osobę dorosłą w chwili pisania tego tekstu.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL
ANTHROPOLOGICAL
INSTITUTE
OF GREAT
BRITAIN
AND IRELAND
PART 1
1901

CONTENTS
PAGES
THE ANTHROPOLOGY OF THE
FUTURE
THE ANTHROPOLOGY OF THE
PAST
THE ANTHROPOLOGY OF THE
PRESENT
THE ANTHROPOLOGY OF THE
FUTURE
THE ANTHROPOLOGY OF THE
PAST
THE ANTHROPOLOGY OF THE
PRESENT

5.4 Zwiedzanie Dublina z przewodnikiem – dzień 4

Dziś jest twój ostatni pełny dzień w Dublinie. Możesz albo wsiąść do tego samego autobusu co wczoraj i dojść do Trinity College, albo wsiąść w autobus, który zawiezie Cię pod wejście.

- 1 = [Trinity College w Dublinie](#)
- 2 = [Apteka Sweny'ego](#)
- 3 = [Park Merrion Square](#)
- 4 = [Muzeum Narodowe Irlandii](#)
- 5 = [Dom Leinsterów](#)
- 6 = [Małe Muzeum Dublina](#)
- 7 = [Zieleń Świętego Szczepana](#) i [Zielone Centrum Handlowe Św. Szczepana](#)
- 8 = [Ulica Grafton](#)
- 9 = [Pomnik Molly Malone](#)

...the ...
...the ...
...the ...

...the ...

...the ...

...

...

...

wizyty możesz zobaczyć tylko 2 strony – fotografowanie i filmowanie nie jest dozwolone. Strony są zmieniane co 12 tygodni. Całą książkę można obejrzeć online. Nazwa księgi wzięła się od opactwa Kells (hrabstwo Meath), w którym znajdowała się prawdopodobnie przez ponad sześć stuleci.

THE
JOURNAL OF
THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

VOLUME 132 PART 1
2002

5.4.3 Park Merrion Square

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

W 1974 roku miasto Dublin przejęło Merrion Square Park. Wcześniej był własnością prywatną i dostępny był tylko dla mieszkańców pobliskich historycznych gruzińskich kamienic przy Merrion Square.

Prawie wszystkie zabytkowe domy na Merrion Square zostały zbudowane w latach 1762-1800 i mieszkało tu wiele znanych irlandzkich osobistości. Wśród nich są:

- poeta, prozaik i satyryk Oscar Wilde mieszkał pod numerem 1
- Ambasada Brytyjska mieściła się pod adresem 39, dopóki nie została spalona przez protestujących po strzelaninie w Krwawą Niedzielę w 1972 r.
- polityk Daniel O'Connell mieszkał pod numerem 58
- projektantka mody i wnętrz Sybil Connolly mieszkała pod numerem 71
- poeta WB Yeats mieszkał pod numerem 82
- mieszkał tu fizyk i matematyk John Lighton Synge, który stworzył nowe geometryczne podejście do teorii względności

W parku znajduje się kilka rzeźb.

- 1 = Krzesło Jokera
- 2 = Pomnik Oscara Wilde'a
- 3 = Pomnik Wojenny
- 4 = Rzeźba w parku Merrion Square
- 5 = Pomnik Michaela Collinsa
- 6 = Ofiary
- 7 = Pomnik Irlandii
- 8 = Bernardo O'Higgins

(2) Pomnik Oscara Wilde'a

(3) Pomnik Wojenny

5.4.4 Irlandzkie Muzeum Narodowe – Archeologia

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Założone w 1877 roku Irlandzkie Muzeum Narodowe powstało w wyniku połączenia istniejących zbiorów, przede wszystkim Królewskiego Towarzystwa Dublińskiego i Królewskiej Akademii Irlandzkiej. Muzeum Narodowe jest wiodącą instytucją muzealną w Irlandii.

Irlandzkie Muzeum Narodowe ma trzy oddziały w Dublinie: oddział archeologii, oddział historii naturalnej oraz nowszy oddział sztuki dekoracyjnej i historii. Czwarty oddział, Country Life, znajduje się w Castlebar.

Irlandzkie Muzeum Narodowe – Archeologiczne przeniosło się do obecnego budynku w 1890 r., gdy jego zbiory przerosły stary budynek.

W jego zbiorach znajdują się artefakty z:

- prehistoryczna Irlandia, w tym ciała bagienne, przedmioty z epoki żelaza i brązu (np. groty toporów, miecze i tarcze wykonane z brązu, srebra i złota). Najstarsze artefakty datowane są na 7000 lat p.n.e
- najpokaźniejsza na świecie kolekcja irlandzkiej sztuki średniowiecznej z czasów porzyskich
- pokaźna kolekcja średniowiecznych wyrobów metalowych, artefaktów Wikingów, takich jak miecze i monety
- przedmioty ze starożytnego Egiptu, Cypru i Cesarstwa Rzymskiego

Największą atrakcją dla zwiedzających jest jednak bogata kolekcja historycznych artefaktów wykonanych ze złota.

Wstęp do muzeum jest bezpłatny, a w chwili pisania tego tekstu muzeum jest otwarte od wtorku do soboty od 10:00 do 17:00, od lipca do października do 20:00 oraz w niedziele od 13:00 do 17:00.

5.4.5 Dom Leinsterów

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Zbudowany w 1748 roku Leinster House został zbudowany dla hrabiego Kildare i wówczas nosił nazwę Kildare House. W 1766 roku hrabia został pierwszym księciem Leinster, a budynek stał się pałacem książąt Leinster, a nazwę zmieniono na Leinster House.

Pierwsze i drugie piętro budynku zostały wykorzystane jako modele podłóg Białego Domu w Waszyngtonie przez irlandzkiego architekta Jamesa Hobana, a sam dom posłużył jako model zewnętrznej części Białego Domu.

W 1815 roku dom został sprzedany Królewskiemu Towarzystwu Dublińskiemu.

W 1922 roku Leinster House został wynajęty parlamentowi Wolnego Państwa Irlandzkiego, który zbierał się wcześniej w różnych innych lokalizacjach, aż do znalezienia trwałego rozwiązania. Ze względu na ograniczenia finansowe w 1924 r. Leinster House został mianowany stałą siedzibą parlamentu i przeprowadzono różne remonty i dobudowano dobudówki.

Leinster House był kiedyś otwarty dla zwiedzających. W chwili pisania tego tekstu dozwolone są wyłącznie wycieczki sponsorowane przez posła do parlamentu lub senatora.

5.4.7A Zieleń Świętego Szczepana

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Obszar, który obecnie obejmuje St. Stephen's Green, był kiedyś podmokłymi łąkami. Obecny park został w 1664 roku otoczony murem, a teren wokół niego został sprzedany, aby zapewnić miastu dochód. W 1814 roku mur wymieniono na balustrady, jednak dostęp do zamku nadal był ograniczony dla okolicznych mieszkańców. Otwarcie parku dla zwiedzających trwało do roku 1877.

Sir A.E. Guinness zapłacił za przebudowę parku, który został otwarty w 1880 roku, a jego układ jest zbliżony do dzisiejszego.

Podczas powstania wielkanocnego w 1916 r. 200–250 członków irlandzkiej armii obywatelskiej wykopało pozycje obronne w parku i doszło do strzelanin. Na krótki czas wstrzymano strzelaninę, aby umożliwić ogrodnikowi nakarmienie kaczek.

St. Stephen's Green zajmuje powierzchnię 22 akrów (8,9 ha), co czyni go największym parkiem w Dublinie.

Ulice otaczające ten prostokątny park nazywane są St Stephen's Green North, St Stephen's Green East, St Stephen's Green South i, jak się domyślacie, St Stephen's Green West.

1 = Łuk Fizylierów

2 = Pomnik Jeremiaha O'Donovan Rossa

3 = Pomnik Roberta Emmeta

4 = Pomnik Lorda Ardilauna

5 = Ogród pamięci Yeatsa i rzeźba Henry'ego Moore'a

6 = Zieleń Świętego Szczepana

7 = Popiersie hrabiny Markiewicz

5.4.7B Zielone centrum handlowe St. Stephen's

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Centrum handlowe St. Stephen's Green, położone po drugiej stronie ulicy od północno-zachodniego rogu ulic [Zielony Park św. Szczepana](#) i [Ulica Grafton](#), znajduje się w miejscu, które do początku lat 80. XX wieku zajmowały głównie gruzińskie domy. Podczas recesji pod koniec lat 70. miejsce to stało się znane dzięki targowi Dandelion Market z alternatywnymi sprzedawcami, co uczyniło go popularnym wśród młodszych ludzi i przyciągnęło irlandzki zespół rockowy U2, który zagrał na tym rynku kilka ze swoich najwcześniejszych koncertów.

Miejsce to kilkakrotnie zmieniał właścicieli, a w 1986 r. rozpoczęto budowę centrum handlowego St. Stephen's Green, które można zobaczyć dzisiaj.

Budynek nazywany jest czasami 'tortem weselnym', a niektórzy twierdzą, że wygląda jak parowiec z Mississipi zacumowany na skraju zielonego parku św. Szczepana.

Piękna architektura sprawia, że to centrum handlowe jest godnym przystankiem podczas zwiedzania Dublina.

5.4.9 Pomnik Molly Malone

([mapa](#), [recenzje](#))

Molly Malone to fikcyjna postać z piosenki przedstawiającej jej życie w Dublinie – czasami uważa się ją za nieoficjalny hymn Dublina.

Molly zarabia na życie sprzedając ryby ze swojego wózka na ulicach Dublina, a gorączka ostatecznie ją zabija, gdy jest jeszcze młoda.

Piosenka została po raz pierwszy opublikowana w Bostonie (USA) w 1876 roku w książce zawierającej wiele innych piosenek i sugeruje irlandzkie pochodzenie.

Niezależnie od tego piosenka została opublikowana także w 1884 roku w Londynie (Wielka Brytania) z nawiązaniem do szkockiego kompozytora.

Chociaż Molly Malone jest najprawdopodobniej postacią fikcyjną i nie jest oparta na żadnej osobie, Komisja Milenijna w Dublinie w 1988 r. zatwierdziła twierdzenie, bez żadnego wiarygodnego dowodu, że Molly istniała pod imieniem Mary Malone i zmarła 13 czerwca 1699 r. W ten sposób 13 czerwca ogłoszono Dzień Molly Malone.

Pomnik Molly Malone, który dziś widzicie, został pierwotnie odsłonięty na południowym krańcu Grafton Street podczas obchodów milenium Dublina w 1988 roku. W związku z budową tramwaju w 2014 roku pomnik został odnowiony i przeniesiony na obecne miejsce.

Pomnik Molly przedstawia ją jako młodą kobietę w tradycyjnym stroju z wózkiem sprzedającym ryby i z dużym dekoltem. Dzieje się tak, ponieważ Molly jest zwykle przedstawiana jako straganka w dzień i prostytutka na pół etatu w nocy. Najwyraźniej w przeszłości niektórzy ludzie zaczęli pocierać okolice piersi posągu 'na szczęście'.

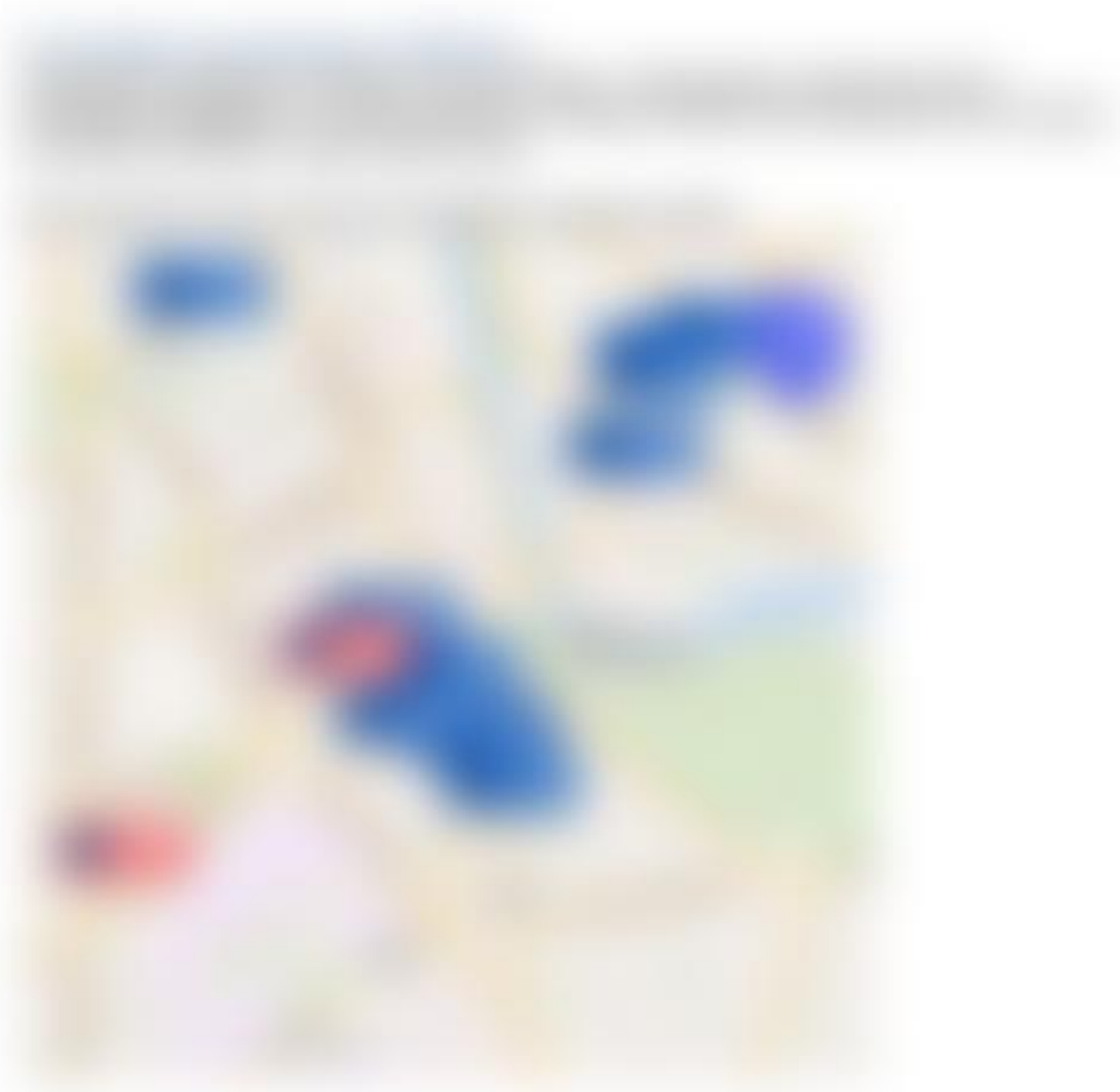
Naturalnie mieszkańcy Dublina wymyślili dla posągu wiele pseudonimów, takich jak:

- Małże i małże
- W Fair City w Dublinie
- Danie z rybą
- Danie z rybą
- Tarta z wózkiem
- Trolop z przegrzebkami

Na tym zakończymy dzisiejsze zwiedzanie.

5.5.B Langtons Hotel Kilkenny

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#), [książka](#))

Langtons Hotel Kilkenny to wielokrotnie nagradzany hotel czterogwiazdkowy położony po drugiej stronie rzeki Nore od historycznego centrum Kilkenny i zamku Kilkenny.

Hotel pierwotnie zaczynał jako Langtons Bar. Obecnie jest on rozłożony na wiele budynków i obejmuje restaurację, hotel, salę muzyczną/teatr, salę weselną, sklep/piekarnię, herbaciarnię i trzy połączone parkingi z tyłu ([mapa](#)). Latem w barze codziennie można posłuchać tradycyjnej irlandzkiej muzyki na żywo, a sala weselna jest reklamowana jako najlepszy hotel weselny w Kilkenny.

Hotel i pokoje są czyste, w bardzo dobrym stanie, pięknie urządzone i wygodne, personel jest przyjazny, a Wi-Fi było mocne i szybkie.

Był to jeden z najpiękniejszych hoteli, w jakich mieszkaliśmy w Irlandii i zdecydowanie go polecamy.

5.5.1 Dom i ogrody Powerscourt ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#)).

Powerscourt Estate to wiejska posiadłość o powierzchni 47 akrów (19 hektarów), która słynie z rezydencji i ogrodów krajobrazowych.

W 2011 r. został on wpisany na listę dziesięciu najlepszych domów na świecie magazynu Lonely Planet, a w 2014 r. magazyn National Geographic umieścił go na 3. miejscu na liście dziesięciu najlepszych ogrodów na świecie.

Zbudowany jako zamek w XIII wieku przez anglo-normańskiego szlachcica barona La Poera, który później został zangielizowany na 'Power', oryginalny dom miał 3 piętra i 68 pokoi. Do rezydencji prowadziła kilometrowa aleja bukowa.

Lokalizacja zamku została wybrana ze względu na możliwość kontrolowania stąd dostępu do pobliskich rzek Dargle, Glencree i Glencullen.

W XVI wieku dom kupiła rodzina Powerscourt, a jej spadkobiercy zatrudnili jednego z najwybitniejszych irlandzkich architektów XVIII wieku do przebudowy średniowiecznego zamku i przekształcenia go w nowoczesny wiejski dom. Prace te trwały od 1731 do 1741 roku.

Król Jerzy IV przebywał tu w 1821 roku.

Ogrody dodano w latach 1844–1880 i inspirowano je Pałacem Wersalskim (Francja), Pałacem Schönbrunn (Wiedeń, Austria) i Zamkiem Schwetzingen (Heidelberg, Niemcy).

W 1961 roku rodzina Powerscourt sprzedała majątek rodzinie Slazenger, która jest jego obecnym właścicielem.

Dom został w dużej mierze zniszczony przez pożar w 1974 r., a jego renowacja trwała do 1996 r. Dziś jedynie dwóm salom przywrócono dawny wygląd i udostępniono je zwiedzającym. Pozostała część domu jest wykorzystywana na specjalne okazje i nie można jej zwiedzać.

Warto jednak odwiedzić ogrody.

W chwili pisania tego tekstu Powerscourt jest otwarty przez cały rok z wyjątkiem Świąt Bożego Narodzenia, od 9:30 do 16:30 lub 17:30. W zależności od miesiąca. Wstęp kosztuje 9 € za osobę dorosłą i 7 € za osobę dorosłą do wodospadu, który znajduje się 7 km od domu.

Zaplanuj 60–120 minut na zwiedzanie ogrodów. Na stronie internetowej ([mapa ogrodu](#)) dostępna jest 60-minutowa wycieczka piesza, która prowadzi do najważniejszych atrakcji:

- Dolina Wieżowa z Wieżą Pieprzową
- Ogrody Japońskie z 1908 roku
- Jezioro Trytona z fontanną wzorowaną na fontannie na Piazza Barberini w Rzymie
- Ogród Włoski
- jeden z największych prywatnych cmentarzy dla zwierząt w Irlandii
- Staw Delfinów z końca XIX wieku w Paryżu
- Ogród otoczony murem

5.5.2 Obiekt klasztorny w Glendalough

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Historia obiektu klasztornego w Glendalough

Miejsce klasztorne w Glendalough zostało założone przez św. Kevina na początku VI wieku i nazwane jedną z dwóch diecezji North Leinster na synodzie Ratha Breasaila w 1111 roku.

Księga Glendalough, średniowieczny irlandzki rękopis, zaliczany do trzech głównych zachowanych irlandzkich rękopisów z Irlandii przednormańskiej, została tam napisana około 1131 roku.

W 1214 roku diecezja Glendalough zostaje włączona do diecezji dublińskiej i jej znaczenie zaczyna spadać.

W 1398 roku wojska angielskie niszczą osadę, pozostawiając kościół Glendalough jedynie o znaczeniu lokalnym i miejsce pielgrzymek św. Kevina.

Dziś zachowały się jedynie pozostałości kilku budynków – prawdopodobnie pochodzą one z X i XII wieku.

Zwiedzanie klasztoru w Glendalough

Glendalough ma dwie placówki. [główny obiekt klasztorny znajduje się w pobliżu dolnego parkingu](#) i [Historyczne miejsca Gór Wicklow w pobliżu górnego parkingu](#), które oferują również możliwości uprawiania turystyki pieszej na 9 szlakach.

Parking na terenie klasztoru Glendalough w pobliżu dolnego parkingu

Możesz zaparkować na Dolnym Parkingu ([mapa](#)) i uiścić opłatę parkingową w wysokości 4 €, która zapewnia bezpłatny wstęp do Centrum dla zwiedzających ([mapa](#)), lub możesz spróbować szczęścia bezpośrednio przy wejściu na teren klasztoru, gdzie znajdują się uliczni sprzedawcy. Ten niewielki parking ([mapa](#)) jest bezpłatny i może pomieścić do 10 samochodów, w zależności od liczby sprzedawców ulicznych.

Znajduje się w pobliżu prywatnego wejścia, dlatego prosimy o nie blokowanie bramy.

Jeśli będziesz miał szczęście i tam zaparkujesz, za dostęp do Centrum dla zwiedzających ([mapa](#)) będziesz musiał zapłacić 4 euro.

Jeśli potrzebujesz toalet, znajdują się one pomiędzy Centrum dla zwiedzających a hotelem Glendalough.

Co warto zobaczyć na terenie klasztoru Glendalough w pobliżu dolnego parkingu

4. Kościół św. Kevina ([mapa](#))

Kościół św. Kewina posiadał pierwotnie jedynie nawę, wejście w ścianie zachodniej oraz małe zaokrąglone okno we wschodnim szczycie. Później dobudowano prezbiterium i zakrystię. Stromy dach wykonany jest z nakładających się na siebie kamieni i wsparty od wewnątrz półkolistym sklepieniem.

Do komory dachowej można było dostać się poprzez prostokątny otwór w zachodnim krańcu sklepienia.

Jej okrągła wieża na zachodnim krańcu to dzwonnica. Dzięki stożkowemu kapturkowi i czterem małym okienkom przypomina kuchenny komin i czasami nazywana jest Kuchnią św. Kevina, ale nie gotowano tu żadnego jedzenia.

5. Kamień Jelenia ([mapa](#))

Kamień Jelenia to kamień bullaun – kamień bullaun to kamień z dużą dziurą lub otworem w kształcie miseczki, który został wykonany przez człowieka lub powstał w wyniku erozji.

Takie kamienie znaleziono na terenie całego klasztoru w Glendalough, a ich pierwotne przeznaczenie nie jest znane – w przeszłości mogły być używane do przygotowywania żywności lub produkcji metalu.

Z biegiem czasu kamienie te kojarzono z pielgrzymkami, a zgromadzona w nich woda miała właściwości lecznicze.

Nazwa Jelenia Kamień wzięła się od legendy: Żona miejscowego mężczyzny zmarła, gdy rodziła bliźnięta. Po jej śmierci ojciec poprosił o pomoc św. Kevina. Św. Kevin modlił się i Bóg zesłał łanię do Deer Stone, która następnie codziennie napełniała mlekiem dla bliźniaków.

Poniższe zdjęcie wykonano przed zdewastowaniem kamienia w sierpniu 2023 roku, w wyniku którego powstały 4 pęknięcia.

6. Okrągła wieża Glendalough ([mapa](#))

Okrągła Wieża to wysoka na 100 stóp (30 m) sześciopiętrowa dzwonnica zbudowana z łupka mikowego przeplatane granitem, prawdopodobnie między 900 a 1200 rokiem. Sześć pięter było połączonych drabinami. Na najwyższym piętrze znajdują się cztery okna skierowane na północ, wschód, południe i zachód, natomiast piętra od 3 do 5 mają po jednym oknie do oświetlenia. Wejście do Okrągłej Wieży znajduje się prawie 12 stóp (3,5 m) nad ziemią i prawdopodobnie można było do niego dotrzeć za pomocą ruchomej drabiny. W przypadku ataku drabinę można było wciągnąć do wieży, aby uniemożliwić wrogom wejście do wieży.

Dach odbudowano w 1876 roku przy użyciu oryginalnych kamieni.

7. Kościół Mariacki ([mapa](#))

Bezpośrednio na zachód od głównego obiektu znajduje się Kościół Najświętszej Marii Panny. Jest to jeden z najstarszych kościołów w tym miejscu. Posiada nawę i dobudowane później prezbiterium. Granitowe zachodnie drzwi składają się z nadproża, na którym widnieje niezwykle krzyż w kształcie litery X. Okrągłe okno wschodnie ma na zewnątrz dwie bardzo zniszczone rzeźbione głowy.

Nagrobki

Miejsce to jest wypełnione nagrobkami wszelkich kształtów i rozmiarów, pochodzącymi z różnych wieków.

Naszą propozycją jest udanie się do [Skała Cashela](#), czyli Twojego kolejnego celu podróży, z pominięciem górnego parkingu.

Jeśli masz dużo czasu, możesz spędzić kolejne pół dnia w górnej części Glendalough.

Parking na terenie klasztoru Glendalough w pobliżu górnego parkingu

Górny parking ([mapa](#)) to także parking dla Parku Narodowego Gór Wicklow.

5.5.3 Skała Cashela

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Skała Cashel to samotne wzgórze z warstwowego wapienia w przeważnie płaskiej Żółtej Dolinie.

Legenda głosi, że kiedy św. Patryk wygnał Szatana z jaskini, Skała Cashel wylądowała tutaj z góry Devil's Bit, która leży około 30 km na północ od Cashel.

W V wieku powstała tu stolica dynastii Eóganachtów. Była to tradycyjna siedziba królów Munster aż do inwazji Normanów.

W 1101 roku król Munster podarował twierdzę biskupowi Limerick.

Większość budynków na Skale Cashel została zbudowana w XII i XIII wieku, z pierwotnej zabudowy niewiele pozostało.

Najstarszą konstrukcją jest okrągła wieża o wysokości 28 m, zbudowana około 1100 roku.

Katedra została zbudowana w latach 1235-1270 jako budowla jednonawowa, bez podpór dachowych.

Kaplica króla Cormaca Mac Carthaigha (Kaplica Cormaca) została zbudowana w latach 1127 - 1134 przy pomocy dwóch niemieckich stolarzy wysłanych przez irlandzkiego opata z Regensburga w Niemczech. Dwie wieże po obu stronach nawy i prezbiterium pokazują wpływy niemieckie. W kaplicy znajdują się najstarsze schody w Irlandii. Piaskowiec, z którego pierwotnie zbudowano kaplicę, uległ znacznemu zniszczeniu pod wpływem wilgoci. Aby ocalić freski, przeprowadza się szeroko zakrojone prace konserwatorskie i instaluje się osuszacze, aby wysuszyć kamień. Kaplica jest otwarta tylko w przypadku ograniczonych wycieczek z przewodnikiem. Należy zadzwonić wcześniej, aby dowiedzieć się, kiedy takie wycieczki się odbywają.

W 1647 roku, podczas wojen irlandzkich konfederatów, wojska angielskie splądrowały i zniszczyły Cashel oraz dokonały masakry żołnierzy konfederatów irlandzkich i duchowieństwa katolickiego.

Dach katedry został zniszczony w połowie lat trzydziestych XVIII wieku lub później.

W chwili pisania tego tekstu wstęp do budynków możliwy jest od 9:00 do 16:45 (od połowy marca do połowy października) i od 15:45 (od połowy października do połowy marca), a ostatnie wejście na zwiedzanie Kaplicy Cormaca z przewodnikiem jest o godzinie 14:30.

Wstęp kosztuje 8 € za osobę dorosłą.

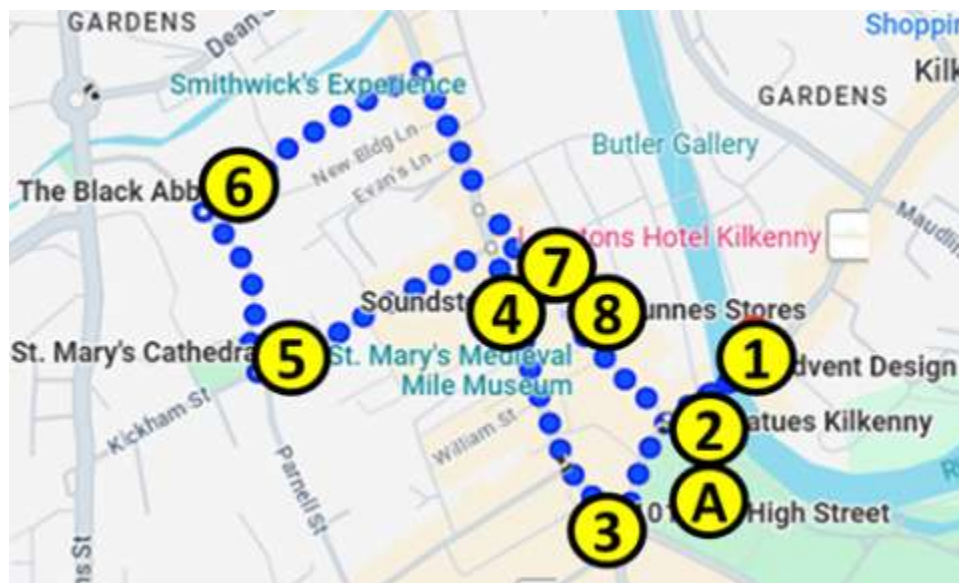
5.5.5 Wycieczka z przewodnikiem po centrum Kilkenny

([mapa](#), [recenzje](#))

Kiedy wrócisz do Kilkenny, będzie prawdopodobnie po 17:00 lub nawet 18:00, a większość sklepów z atrakcjami będzie zamknięta.

Niemniej jednak powinieneś skorzystać z okazji i zwiedzić stare centrum Kilkenny.

Poniższa wycieczka piesza z przewodnikiem zaprowadzi Cię do innych atrakcji jednego z najbardziej historycznych miast Irlandii.

1 = [Most św. Jana](#)

2 = [Posągi Kilkenny](#)

3 = [Główna ulica](#)

4 = [Centrum Handlowe Market Cross](#)

5 = [Katedra Mariacka](#)

6 = [Czarne Opactwo](#)

7 = [Ulica Świętego Kierana](#)

8 = [Sklepy Dunnesa](#)

A = [Zamek Kilkenny](#)

1. Most Św. Jana ([mapa](#), [recenzje](#))

Rozpocznij pieszą wycieczkę po historycznym centrum Kilkenny od mostu St. John's Bridge, który znajduje się zaledwie 170 m od [Langtons Hotel Kilkenny](#), gdzie być może się zatrzymasz.

Uważa się, że most istniał w tym miejscu jeszcze przed podbojem Irlandii przez Normanów w XI wieku. Most nazwany na cześć klasztoru św. Jana, zbudowanego tu po 1200 roku. Na przestrzeni wieków most był wielokrotnie przebudowywany. Jednym z konkretnych przykładów była straszliwa powódź w 1763 r., kiedy ponad 100 osób zebrało się na moście, aby zobaczyć, jak wody powodziowe wraz z wrakami wsi spływają w dół rzeki. W pewnym momencie przepłynęła obok cała kabina i wszyscy

oprócz 16 widzów pospieszyli na brzeg, aby to zobaczyć. Wkrótce potem most się zawalił i wszystkich 16 zginęło.

Most, który dziś widzisz, został ukończony w 1910 roku. W tamtym czasie był to najdłuższy jednoprzęsłowy most zbrojony w Irlandii i Anglii.

Z mostu roztacza się wspaniały widok na rzekę Nore i zamek Kilkenny (A).

Jeśli chcesz, możesz wybrać się na spacer John's Quay Road przy Matt The Millers Bar & Restaurant ([mapa](#)), która odchodzi na północ po wschodnim brzegu rzeki.

2. Posągi Kilkenny ([mapa](#), [recenzje](#))

Niedaleko wejścia na Canal Square znajduje się pomnik poświęcony Hurlingowi, męskiej grze zespołowej na świeżym powietrzu wywodzącej się ze starożytnego irlandzkiego gaelickiego pochodzenia. Pierwsze wzmianki o tym sporcie pojawiły się w V wieku i nadal są uprawiane.

Jeśli masz na to ochotę, możesz podążać brukowaną ścieżką z placu na południowy wschód wzdłuż rzeki. Ta ścieżka nazywa się Canal Walk.

3. Główna ulica ([mapa](#))

High Street to piękna ulica z mnóstwem sklepów i barów. Większość będzie zamknięta, kiedy tam pojedziesz.

Idąc High Street na północ, miniesz Tholsel, czyli ratusz ([mapa](#), [recenzje](#)), który stoi tu od 1579 roku, zastępując starszy Tholsel z XIV wieku. W Tholsel przechowywana jest Primus Kilkenniensis = Pierwsza Księga Kilkenny. Zawiera statut Kilkenny z początku XIII wieku, ale został wydrukowany pod koniec XIV wieku.

4. Centrum Handlowe Market Cross ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Centrum Handlowe Market Cross to galeria handlowa posiadająca ponad 40 sklepów na trzech poziomach oraz parking na ponad 500 samochodów.

Centrum handlowe jest otwarte 7 dni w tygodniu, a w czwartki i piątki do późna. Ma wiele wejść, ale szczególnie podobało nam się wejście po lewej stronie w tym konkretnym miejscu z kolorowymi wiszącymi parasolami.

5. Katedra Mariacka ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Katedra Najświętszej Marii Panny jest katedrą rzymskokatolickiej diecezji Ossory. Został zbudowany w najwyższym punkcie Kilkenny w latach 1843–1857 na planie krzyża w stylu wczesnego gotyku angielskiego.

6. Czarne Opactwo ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Czarne Opactwo w Kilkenny jest katolickim klasztorem dominikanów. Założony w 1225 roku jako jeden z pierwszych domów Zakonu Dominikanów w Irlandii, jest poświęcony Świętej i Niepodzielnej Trójcy.

Opactwo zostało zbudowane poza murami obu miast, które ostatecznie utworzyły Kilkenny, aby pokazać swoją niezależność. Obydwa miasta zostały podzielone rzeką Bregach na rdzenne irlandzkie miasto i część zasiedloną przez Anglików (Normanów). Ten symboliczny akt miał jednak swoje wady, gdyż dane miejsce było corocznie nawiedzane przez powódzie.

Opactwo nosi nazwę Czarne Opactwo, gdyż dominikanie nazywani byli Czarnymi Braćmi, a nazwa ta pochodzi od czarnego płaszcza, jaki noszą dominikanie.

W 1349 r. opactwo i jego społeczność nawiedziła dżuma (czarna śmierć), a w 1558 r. opactwo zostało skonfiskowane przez protestancką angielską królową Elżbietę I. Za jej następcy Jakuba I opactwo zostało przekształcone w gmach sądu, a dominikanie zostali eksmitowani.

Od 1642 do 1649 roku Czarne Opactwo gościło Katolicko-Irlandzką Konfederację Katolicką, ale zostało obalone przez Olivera Cromwella, który oblegał i podbił miasto w 1650 roku.

Kiedy w latach 1685–1689 rządził katolicki król Jakub II, opactwo rozkwitło, ale w 1690 r. protestancki król Wilhelm III ponownie przejął opactwo.

W 1776 r. dominikanie wydzierżawili opactwo, a w 1816 r. przejęli je w posiadanie i przywrócili jako klasztor dominikanów. Dopiero w niedzielę Trójcy Świętej w 1864 roku ponownie konsekrowano Czarne Opactwo.

7. Ulica Św. Kierana ([mapa](#))

Teraz wróć na High Street i skręć w deptak St Kieran's St, który odchodzi od High Street.

Na ulicy znajduje się kilka murali oraz pubów i sklepów.

5.6.1 Zamek Kilkenny

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Anglo-normański szlachcic Strongbow zbudował w tym miejscu prawdopodobnie drewniany zamek w 1173 roku, prawdopodobnie na miejscu wcześniejszej rezydencji. W 1260 roku drewnianą konstrukcję zastąpiono kamiennym zamkiem na planie kwadratu, który miał wieżę w każdym narożniku. Zachowały się trzy z czterech wież. Po śmierci właściciela w 1381 roku budowla została przejęta przez Koronę Brytyjską i w 1391 roku sprzedana przez potężną rodzinę Butlerów.

W 1650 roku podczas oblężenia Kilkenny przez Olivera Cromwella wschodnia ściana i północno-wschodnia wieża zamku zostały uszkodzone, a później rozebrane.

W 1661 roku rodzina Butlerów przekształciła zamek w zamek.

W XIX wieku przeprowadzono dalsze przebudowy i dobudowano budynek.

Podczas irlandzkiej wojny domowej w 1922 roku Republikanie byli oblegani na zamku przez siły Wolnego Państwa Irlandzkiego, w wyniku czego zamek został poważnie uszkodzony.

W 1935 roku rodzina Butlerów wyprowadziła się z zamku, sprzedała wszystko, co się w nim znajdowało i porzuciła go. Trwało to do 1967 roku, kiedy zamek i teren przed nim zostały sprzedane Komitetowi Restauracji Zamku za uroczystą kwotę 50 funtów.

Zamek jest pięknie odrestaurowany i zdecydowanie warty zwiedzania.

W chwili pisania tego tekstu zamek był otwarty codziennie w godzinach otwarcia:

- Od października do marca: 09:30 – 17:00
- Od kwietnia do września: 09:15 – 17:30
- Krótsze godziny pracy w dniach 24-26 i 31 grudnia

W momencie pisania tego tekstu wycieczki z przewodnikiem kosztują 8 EUR za osobę dorosłą, a wycieczki z przewodnikiem – 12 EUR za osobę dorosłą.

Wstęp do parku i ogrodu jest bezpłatny – godziny jego otwarcia różnią się od godzin otwarcia zamku.

Zarezerwuj 2 godziny na zamek i park, a następnie jedź do Waterford.

5.6.2 Muzeum Średniowiecza w Waterford

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Muzeum Skarbów w Waterford składa się z siedmiu muzeów, każde poświęcone innemu tematowi historii Waterford i każde z osobnym biletem wstępu.

Jeśli chcesz odwiedzić więcej niż jedno muzeum, dostępne są bilety łączone, a niektóre obejmują wycieczkę z przewodnikiem po Waterford.

Muzea znajdują się blisko siebie.

Znalezienie parkingu na ulicy w Waterford może być trudne, ale w pobliżu znajdują się płatne parkingi:

- Parking Bolton St ([mapa](#))
- Parking przy wieży zegarowej IPairc ([mapa](#))

Poszczególne muzea, które są dostępne to:

- [Pałac Biskupi](#): Zbudowane w 1741 r. jako rezydencja biskupa Waterford, muzeum przedstawia historię Waterford od 1700 r. do lat 70. XX wieku. Wśród eksponatów znajduje się najstarszy zachowany fragment kryształu Waterford z 1789 roku.
- [Muzeum Średniowieczne](#): To muzeum przedstawia historię średniowiecznego Waterford w XIII-wiecznej Sali Choristers i XV-wiecznym skarbcu winnym.
- [Irlandzkie Muzeum Srebra](#): Srebro było ważnym elementem w historii Irlandii, odkąd osiedlili się tu Wikingowie. To małe muzeum prezentuje osobistą kolekcję srebrnych skarbów z Irlandii.
- [Irlandzkie Muzeum Czasu](#): Muzeum mieszczące się w odnowionym kościele w stylu gotyckim prezentuje zegary z wielu różnych stylów i mechanizmów z wielu różnych krajów. Niektóre zegary pochodzą z XVI wieku.
- [Wieża Reginalda](#): Muzeum to nazwane na cześć Wikinga, który założył Waterford w 914 r., prezentuje artefakty Wikingów.
- [Irlandzkie Muzeum Wake](#): To muzeum jest nowym dodatkiem do Muzeum Średniowiecznego w Waterford. Wycieczka, mieszcząca się w XV-wiecznym przytułku, przybliży irlandzkie tradycje i przesady od czasów wczesnego chrześcijaństwa aż do XX wieku.
- [Król Wikingów](#): Ta atrakcja, mieszcząca się w replice domu Wikingów w ruinach XIII-wiecznego klasztoru franciszkanów, przedstawia codzienne życie Wikingów w wirtualnej rzeczywistości.

Informujemy, że nie wszystkie muzea są otwarte codziennie i różne muzea mają różne godziny otwarcia. Aktualne godziny otwarcia można sprawdzić na stronach internetowych poszczególnych muzeów.

Muzeum Średniowieczne będzie jedną z głównych atrakcji Twojej wycieczki do Waterford. Jest to jedyne muzeum, które nie mieści się w zabytkowym budynku, ale w nowoczesnym, specjalnie do tego zaprojektowanym budynku.

Muzeum opowiada historię średniowiecznego Waterford w XIII-wiecznej Sali Choristers i XV-wiecznym skarbcu winnym.

Zdecydowanie zalecamy skorzystanie z 45-minutowej wycieczki z przewodnikiem, ponieważ dostarcza ona o wiele więcej informacji w porównaniu z tym, co widzisz w opisach każdego wyświetlanego artefaktu. Na to muzeum należy zarezerwować co najmniej 1 godzinę.

5.6.3 Epicka piesza wycieczka po Trójkącie Wikingów ([recenzje](#))

Zwiedzanie rozpoczyna się przed wejściem do Pałacu Biskupiego ([mapa](#)). Oficjalnie zajmuje to 45 minut, ale kiedy tam byliśmy, nasza wycieczka trwała nieco ponad godzinę i byliśmy jedynymi gośćmi.

Wycieczka była bardzo pouczająca i zdecydowanie ją polecamy.

Wycieczka obejmuje sześć pomników narodowych (zbudowanych w latach 1190–1783) w Waterford, kilka bardziej nowoczesnych rzeźb i zapewnia wiele podstawowych informacji.

5.6.4 Irlandzkie Muzeum Srebra ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Irlandzkie Muzeum Srebra, zlokalizowane tuż obok Muzeum Średniowiecznego, to w zasadzie sklep ze srebrem i biżuterią z dwupokojową wystawą przedmiotów wykonanych ze srebra. Wśród nich znajduje się miecz podarowany miastu przez króla Edwarda IV, sztucce należące do słynnego pisarza Jonathana Swifta oraz srebrna moneta wyprodukowana w 742 r. na terenie dzisiejszego Iraku, która przybyła do Waterford około 850 r.

5.6.5 Muzeum czasu

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Muzeum mieszczące się w odnowionym kościele w stylu gotyckim prezentuje zegary z wielu różnych stylów i mechanizmów z Irlandii i wielu innych krajów. Wśród nich znajdują się zegary wieżyczkowe z lat 90. i 60. XVIII w. oraz najstarszy zegar wahadłowy z 1663 r.

Kiedy odwiedziliśmy, zaangażował nas bardzo miły i kompetentny pan, który jest wolontariuszem w muzeum i który chętnie oprowadził nas po muzeum. Bez niego byłoby to ładne małe muzeum. Dzięki jego wyjaśnieniom podobało nam się to znacznie bardziej.

5.6.6 Pałac Biskupi

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Muzeum Pałacu Biskupiego mieści się w georgiańskim budynku wzniesionym w 1741 roku dla biskupa Waterford.

Muzeum przedstawia historię Waterford i wybitnych ludzi od 1700 do 1970 roku. Znajdziesz tu XVIII-wieczne islandzkie szkło, srebro, meble i obrazy. Poruszane tematy obejmują walkę o niepodległość Irlandii, początki państwa irlandzkiego, I i II wojnę światową, życie w Irlandii w latach czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku, lata Showbandu i Waterford Sporting Heroes.

Najbardziej godnym uwagi eksponatem jest karafka Penrose z 1789 roku, która jest najstarszym zachowanym okazem kryształu Waterford.

Niektóre eksponaty na parterze można zwiedzać samodzielnie, ale na wyższych piętrach konieczne będzie dołączenie do wycieczki z przewodnikiem z rekonstruktorem.

Trasa obejmuje film, a pod koniec przedstawia lokalne gwiazdy ze świata muzyki, sportu i mediów.

5.6.7 Wieża Reginalda

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Wieża Reginalda to charakterystyczny punkt orientacyjny Waterford.

Prawdopodobnie został nazwany na cześć jednego z królów Wikingów, którzy zarządzili Waterford. Niektórzy twierdzą, że nazwano je na cześć Wikinga, który założył Waterford w 914 roku.

Wieża jest w ciągłym użyciu od ponad 800 lat i jest najstarszym budynkiem użyteczności publicznej w Irlandii.

Oryginalna wieża, która stała w tym miejscu, została zbudowana po roku 914. Została odbudowana przez Anglo-Normanów pod koniec XII wieku lub w latach 1253-1280 i stanowiła część średniowiecznych murów obronnych otaczających miasto.

Z 17 wież średniowiecznych murów miejskich przetrwało tylko 6, a Wieża Reginalda jest z nich największa.

W XV wieku dobudowano dwa najwyższe piętra.

Wieża Reginalda ma 16,5 m wysokości i 13 m średnicy. Jego ściany mają 3 m grubości u podstawy i 2 m u góry.

5.6.8 Irlandzkie Muzeum Wake

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Muzeum Irish Wake przedstawia tradycje i przesady dotyczące życia i śmierci od czasów wczesnego chrześcijaństwa aż do XX wieku.

Mieści się on w XV-wiecznym przytułku, który jest najstarszym miejskim budynkiem mieszkalnym w Irlandii.

Do muzeum można wejść wyłącznie z przewodnikiem, a Twój przewodnik będzie miał na sobie strój czarnej wdowy.

5.6.9 Król Wikingów

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Znajdująca się w replice tradycyjnego długiego domu Wikingów to zaawansowana technologicznie przygoda Króla Wikingów.

Po krótkim wprowadzeniu uczestnicy założyli gogle VR, które przenoszą ich w czasy, gdy Irlandią rządzą Wikingowie. Możesz znaleźć się wśród Wikingów na 30 minut i zobaczyć, jak żyli, uprawiali ziemię, budowali domy i napadali na inne osady.

Ta zaawansowana technologicznie przygoda jest zamknięta we wtorki oraz od początku stycznia do połowy marca z powodu corocznej konserwacji.

5.7 Z Killarney do Bunratty przez Park Narodowy Killarney i Ring of Kerry – dzień 7

Dzisiaj dużo jeździmy. Zaczynamy w Parku Narodowym Killarney gdzie odwiedzimy [Zamek Rossa](#) [Dom Muckcrossów](#), następnie pojedziemy popularną Ring of Kerry, gdzie zrelaksujemy się na [Plaża Derrynane](#), po czym pojedziemy na 3h do naszego hotelu pod Bunratty.

Czytaj dalej, ponieważ zaprezentujemy Ci spektakularny i niedrogi hotel o nazwie [Dom Rossmanaghery](#).

- 1 = [Killarney'a](#)
- 2 = [Zamek Rossa](#)
- 3 = [Dom Muckcrossów](#)
- 4 = [Wodospad Torc](#)
- 5 = [Widok dla pań](#)
- 6 = [Przepaść Molla](#)
- 7 = [Plaża Derrynane](#)
- 8 = [Bunratty'ego](#)

5.7.A Gdzie się zatrzymać w Bunratty

Bunratty to mała wioska w hrabstwie Clare licząca około 350 mieszkańców, której początki sięgają osadnictwa Wikingów w X wieku. Osada została jednak zniszczona w 955 r., a w 1277 r. Anglo-Normanowie zbudowali tu zamek.

Bunratty oznacza ujście rzeki Ralty.

Samo Bunratty ma kilka hoteli i Airbnbs. Wraz z sąsiadującymi Shannon i Limerick region ten oferuje wiele obiektów noclegowych.

Jednak zaraz za Bunratty znajduje się jeden z najbardziej spektakularnych hoteli, jakie widzieliśmy w Irlandii i taki, w którym naprawdę żałujemy, że nie zostaliśmy dłużej: [Dom Rossmanaghery](#).

Oto zakwaterowanie, które jest dostępne podczas wizyty:

5.7.B Dom Rossmanaghery

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#), [książka](#))

Rossmanagher House mieści się w zabytkowym budynku pochodzącym z XVII-wiecznej rodziny francuskich imigrantów Huguenot D'Esterre i jest hotelem typu bed and breakfast, pięknie urządzonym we wspaniałym, historycznym stylu.

Można się spodziewać, że za pobyt w tym hotelu zapłacisz ponad 500 dolarów za noc, ale w rzeczywistości jest to bardzo konkurencyjna cena, wynosząca około 150 dolarów. Będziesz jednak musiał zapłacić gotówką po przyjeździe. Żadne karty kredytowe nie są akceptowane.

Menedżer jest bardzo przyjazny i pomocny, a po przyjeździe oprowadzi Cię po rezydencji.

Hotel jest otwarty tylko sezonowo i nie ma całodobowego lobby, dlatego upewnij się, że przyjedziesz w normalnych godzinach zameldowania: 16:30 - 21:30.

Śniadanie serwowane jest w jadalni, która jest równie pięknie udekorowana jak reszta domu, na zastawie stołowej z doskonałej porcelany.

Jeśli chcesz poczuć się jak członek rodziny królewskiej, możemy tylko polecić ten hotel.

5.7.1 Zamek Rossa

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Zamek Ross położony jest na zatoce zwanej Wyspą Rossa, na skraju Lough Leane. Został prawdopodobnie zbudowany pod koniec XV wieku przez irlandzkiego wodza O'Donoghues Mór (Ross). Jego konstrukcja jest typowa dla XV-wiecznego domu z wieżą i wieży.

Frontowe wejście do wieży otwiera się na niewielki przedpokój, zabezpieczony żelazną kratą na zewnętrznej ścianie, którą od wewnątrz można zamknąć łańcuchem. Przedpokój ma małe otwory dostępowe (otwory mordercze), które pozwalają obrońcom zaatakować każdego, kto znajduje się w pomieszczeniu.

Drzwi wejściowe prowadzące z przedpokoju do wąskich schodów łączących poszczególne piętra wieży zostały wykonane z dwóch warstw grubego irlandzkiego dębu, które zostały nitowane pod kątem 90 stopni, co znacznie zwiększyło odporność na atak.

Drzwi otwierały się do wewnątrz i były zabezpieczone dwoma ciężkimi belkami wpasowanymi w kamienną konstrukcję.

Pierwsze piętro służyło jako magazyn, drugie zaś jako przestrzeń mieszkalna dla służby i strażników domu. Na drugim piętrze zwykle nie było mebli, a do spania używano słomy.

Trzecie piętro służyło służbie i straży domu do przygotowywania i spożywania posiłków oraz stanowiło dla nich dodatkową przestrzeń mieszkalną.

Wódz i jego rodzina wykorzystywali czwarte piętro jako miejsce do spania i życia.

Został zaprojektowany i urządzony bardziej luksusowo i miał łukowaty kamienny dach.

Piąte piętro służyło jako wielka sala, w której wódz jadł i zabawiał się, oraz jako ostatnie schronienie na wypadek ataku. W związku z tym miał kamienną podłogę, która pełniła funkcję oddzielenia od ognia na niższych piętrach.

Okna na niższych poziomach składały się z cienkich pionowych szczelin, które były zbyt małe, aby atakujący mogli się przez nie przedostać, ale wystarczająco duże, aby obrońcy mogli strzelać w stronę atakujących strzałami i bronią palną. Okna na wyższych poziomach, do których napastnicy zwykle nie dotarliby, były większe i znacznie skuteczniej oświetlały przestrzeń.

Irlandzka legenda głosi, że O'Donoghue i jego koń wypadli z okna wielkiej komnaty zamku i zniknęli w jeziorze. Mówi się, że śpi w wielkim pałacu na dnie jeziora i budzi się co siedem lat pierwszego maja rano. Wtedy wsiądzie na białego konia i każdy, kto go zobaczy, będzie się cieszył szczęściem przez całe życie.

Zamek jako jeden z ostatnich poddał się armii Olivera Cromwella podczas wojen konfederatów irlandzkich w latach 1641-1653.

Jego obrońcy mocno wierzyli w irlandzką przepowiednię, że zamku nie można zdobyć drogą lądową, a jedynie wpadnie w ręce okrętu wojennego: wszyscy Ross mogą pogardzać szturmem. Do Lough Leane będzie pływał dziwny statek.

Dowódca Cromwella wiedział o tej przepowiedni. Zwodował na jeziorze duży statek i zgodnie z oczekiwaniami obrońcy poddali się, spełniając przepowiednię.

Zamek Ross jest otwarty codziennie od końca lutego do początku października, zazwyczaj w godzinach 9:30–17:45, a ostatnie zwiedzanie z przewodnikiem rozpoczyna się o 16:55. Do wnętrza można wejść wyłącznie z przewodnikiem. Dostęp do większości terenów zamkowych jest bezpłatny.

Ze względu na wąskie klatki schodowe dozwolone są jedynie grupy do 15 osób. Małe grupy mogą prowadzić do długiego oczekiwania w weekendy.

Informujemy, że na terenie zamku obowiązuje całkowity zakaz fotografowania i filmowania.

Ponieważ dzisiejszy plan podróży jest wypełniony, możesz nie mieć czasu na wzięcie udziału w wycieczce z przewodnikiem. Ale nie martw się, jutro będziesz mógł dostać się do [Zamek Bunratty'ego](#), który jest znacznie większą wersją Ross Castle.

5.7.2 Dom Muckrossów

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Rodzina Herbertów była powiązana z obszarem Kerry od 1656 r. i wzbogaciła się w XVIII wieku. W 1843 r. zbudowała Muckross House w stylu Tudorów. Rodzina miała dobre powiązania z brytyjską rodziną królewską i gościła królową Wiktorię w 1861 r. podczas jej wizyty w Killarney.

Renowacja i odnowienie domu Muckross House z 65 pokojami na czas wizyty królowej kosztowało fortunę i było jednym z wielu czynników mających wpływ na trudności finansowe, przed którymi stanęła rodzina, co ostatecznie doprowadziło do sprzedaży posiadłości w 1897 roku.

Dwór i tereny zostały zakupione przez Sir Arthura Edwarda Guinnessa w 1899 roku, który wynajął go zamożnym ludziom jako domek myśliwski.

Sir Arthur Edward Guinness był prawnukiem wynalazcy piwa Guinness Arthur Guinness i był filantropem, który przekazał [Zieleń Św. Szczepana](#) Dublin Corporation do użytku publicznego.

Dom kilkakrotnie zmieniał właścicieli, aż w 1932 roku został подарowany mieszkańcom Irlandii jako Bourn-Vincent Memorial Park. Dzięki temu stał się pierwszym parkiem narodowym Wolnego Państwa Irlandzkiego, czyli obecnie Republiki Irlandii, a który miał wtedy zaledwie 10 lat.

Muckross House jest otwarty przez cały rok, od 9:15 do co najmniej 17:30, dłużej od kwietnia do października.

Sąsiednie Gospodarstwa Tradycyjne mają różne godziny otwarcia – prosimy o zapoznanie się ze stroną internetową.

W chwili pisania tego tekstu wstęp wynosił 7 euro za osobę dorosłą w Muckross House i kolejne 7 euro w przypadku gospodarstw tradycyjnych.

5.7.4 Widok dla pań

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Ladies View to malowniczy punkt widokowy, który został nazwany na cześć jednej z doradców królowej Wiktorii, która odwiedziła okolice Kerry w 1861 roku, w tym [Dom Muckrossów](#) podziwiała ten obszar. W tamtym czasie asystentki nazywano Damami Czekania i stąd nazwa Ladies View, a czasem Ladies' View.

Według "Irish Times" Ladies View to jedno z najczęściej fotografowanych miejsc w Irlandii, a dziennik Daily Edge uznał je za jedno z najlepszych irlandzkich widoków na Instagramie.

Na punkcie widokowym znajduje się parking, a jeśli jest pełny, za zakrętem na zachód znajduje się kolejny parking. Po drugiej stronie ulicy od głównego parkingu znajduje się kawiarnia, w której można kupić lunch, a następnie cieszyć się jedzeniem i widokiem z górnego pokładu kawiarni.

5.7.6 Plaża Derrynane

([mapa](#), [recenzje](#), [przy pływy](#))

Plaża Derrynane to jedna z najlepszych plaż w Irlandii. Można się tu zatrzymać, żeby odpocząć.

Podczas odpływu można spacerować plażą na zachód do wyspy Derrynane, gdzie można odwiedzić ruiny opactwa Derrynane (opactwo Ahamore) i jego częściowo zarośnięty cmentarz. Na cmentarzu można znaleźć groby Mary O'Connell (żony Daniela O'Connella) i XVIII-wiecznego gaelickiego poety Tomása Rua Ó Suilleabháina.

Jeśli kochasz irlandzką historię, możesz odwiedzić Derrynane House

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#)), który znajduje się około 800 m od parkingu.

Derrynane House był domem irlandzkiego polityka i męża stanu Daniela O'Connella, którego [pomnik](#) widzieliście w Dublinie, a obok [most](#), który został nazwany jego imieniem.

Plaża Derrynane jest doskonałym miejscem na relaks i opalanie, a latem także do pływania. Przez pozostałą część roku woda jest zbyt zimna. Pamiętaj tylko, aby pływać tylko w wyznaczonych obszarach do pływania, ponieważ w innych obszarach mogą występować niebezpieczne prądy podwodne.

Na plaży nie ma restauracji ani straganów z jedzeniem, ale jest publiczna toaleta.

THE
JOURNAL OF THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE

1. The first image shows a person in a white shirt and a person in a blue shirt standing in front of a large, white, rectangular object, possibly a piece of equipment or a structure. The person in the white shirt is on the left, and the person in the blue shirt is on the right. They are both looking towards the camera.

5.8.2 Klify Moheru

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Klify Moheru to najczęściej odwiedzana atrakcja przyrodnicza Irlandii. W 2022 roku klify odwiedziło 1 136 868 osób, z czego 41% pochodziło z USA, 29% z Irlandii i 7% z Wielkiej Brytanii.

Liczba odwiedzających spadła w porównaniu z poziomem sprzed pandemii, który w 2018 r. wynosił 1 580 010 gości.

Ze względu na dużą liczbę odwiedzających bilety sprzedawane są na określone godziny wejścia i należy przybyć w zakupionym przedziale czasowym.

W chwili pisania tego tekstu istniały 3 przedziały czasowe dziennie z różnymi cenami:

- Poza szczytem: 8:00–10:59 7 euro za osobę
- Godziny szczytu: 11:00–15:59 10 euro za osobę
- Poza szczytem: 16:00 – blisko 8 euro za osobę

Godziny zamknięcia różnią się w zależności od miesiąca i trwają od 17:00 (listopad – luty) do 21:00 (maj – sierpień) i 19:00 przez resztę roku.

Nazwa Cliffs of Moher pochodzi od starego fortu na cyplu, który stał na szczycie klifów, w miejscu, w którym obecnie stoi Wieża Moher (3,7 km) na południowy zachód od Wieży O'Briena.

Fort nazywał się Moher lub Mothar.

Fort już dawno nie istnieje, pewne jest jedynie, że istniał w 1780 r., a w 1808 r. został rozebrany.

Z parkingu do klifów jest 400 m i 5–10 minut spacerem. Większość ludzi skręca w prawo (na północ) w stronę Wieży O'Briena, skąd roztaczają się jedne z najpiękniejszych widoków na klify.

Ponieważ klify są strome, nie można powiedzieć wystarczająco dużo: proszę trzymać się wyznaczonej ścieżki, ludzie spadali na śmierć tylko po to, by zrobić zdjęcie, które da się zapamiętać na Instagramie.

Klify mają maksymalną wysokość 214 m nad poziomem morza i powstały około 313–326 milionów lat temu, kiedy rzeka wrzuciła piasek, muł i glinę do starożytnego basenu morskiego. Przez miliony lat osady uległy zagęszczeniu i przekształciły się w piaskowiec, który można zobaczyć dzisiaj.

Ocean powoli niszczy klify. Wysepka, którą można zobaczyć w pobliżu Wieży O'Briena, była kiedyś częścią kontynentu, ale jej połączenie zostało zmyte przez ocean.

5.9.1 Clonmacnoise

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Clonmacnoise, czyli 'Łąka Synów Nós', był klasztorem nad brzegiem rzeki Shannon. Dziś jest w ruinie, ale jest dobrze zachowany i zbadany, a na miejscu znajduje się nawet muzeum. Dla nas Clonmacnoise to klasztor, który warto odwiedzić w Irlandii.

W 544 r. św. Ciarán, jeden z Dwunastu Apostołów Irlandii, wraz z 7 wyznawcami przybył do miejsca, w którym obecnie stoi Clonmacnoise. Razem z Diarmaitem mac Cerbaillem, który później został pierwszym chrześcijańskim najwyższym królem Irlandii, zbudowali drewniany kościół.

Wybrano lokalizację, ponieważ w tamtym czasie był to główny szlak handlowy ze wschodu na zachód, przecinający tu rzekę Shannon.

Strategiczne położenie pomogło Clonmacnoise stać się w IX wieku bardzo ważnym ośrodkiem religii i studiów, a także rzemiosła i handlu, a nawet przyciągnęło uczonych z kontynentu europejskiego.

Jego wybitne położenie oznaczało również, że był często atakowany między VIII a XII wiekiem; co najmniej:

- 27 razy przez Irlandczyków
- 7 razy przez Wikingów
- 6 razy przez Normanów

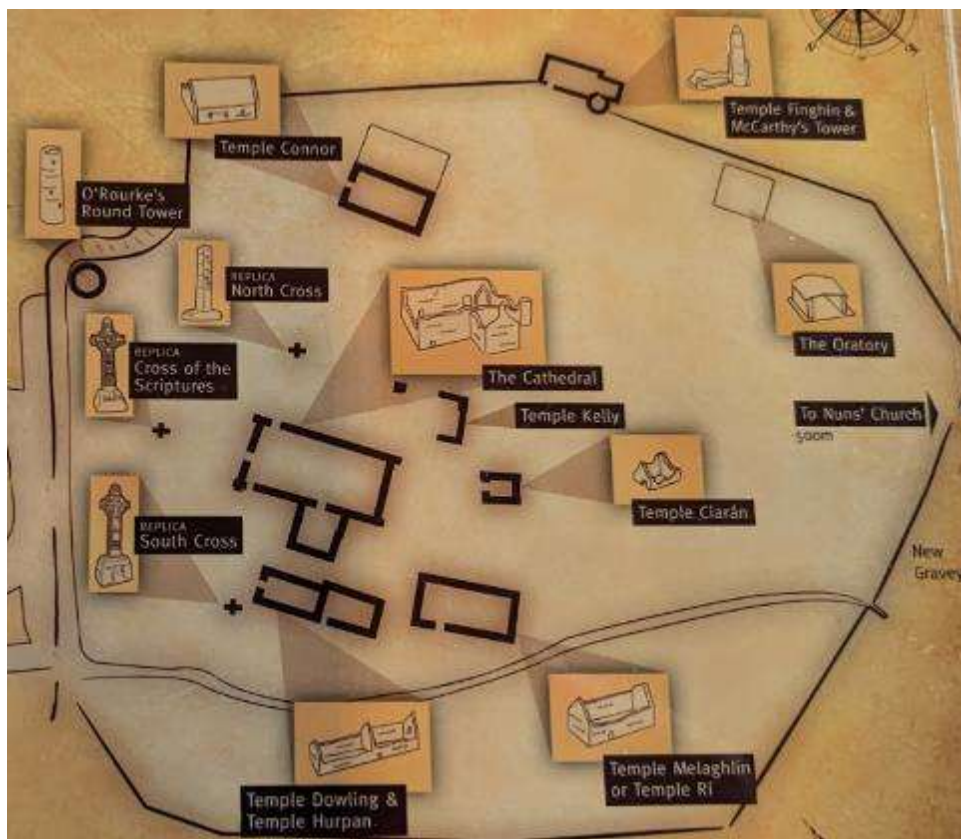
Od IX do XI wieku drewnianą zabudowę zastąpiono murowaną, a liczba ludności wzrosła z niecałych 10 duchownych do prawie 2000 osób, w tym mieszkańców wsi zamieszkujących okolice klasztoru.

W tym czasie klasztor był sprzymierzony z królami Meath i wielu z tych królów zostało tu pochowanych.

Począwszy od XII wieku, Clonmacnoise zaczęło podupadać. Głównym powodem był fakt, że most w pobliskim miasteczku [Athlone](#) znacznie ułatwił przeprawę przez rzekę Shannon i tym samym stał się znacznie bardziej popularny niż przeprawa w Clonmacnoise. Ponadto Athlone miało najsilniejszą obronę w regionie i sprawiało, że podróżowanie było znacznie bezpieczniejsze.

Doprowadziło to do silnego wzrostu Athlone i silnego spadku ruchu w Clonmacnoise. Ciągłe ataki na Clonmacnoise tylko przyspieszyły jego upadek i do XIII wieku klasztor został w większości opuszczony.

Najbardziej godne uwagi budynki i wysokie krzyże w Clonmacnoise to:

- Muzeum Centrum Turystycznego (na zachód od obiektu, nie pokazane na mapie): Oryginalne Krzyże Pisma Świętego, Krzyż Północy i Krzyż Południa z terenu klasztoru zostały przeniesione do muzeum, aby chronić je przed warunkami atmosferycznymi i zachować. Repliki trzech wysokich krzyży zainstalowano w ich pierwotnych miejscach. Muzeum posiada również kilka nagrobków i wyjaśnia ryciny
- Świątynia Ciarán: ze swoimi pochylonymi ścianami i pochyłymi, łukowatymi drzwiami jest to prawdopodobnie najmniej spektakularny budynek i najmniejszy kościół na miejscu (2,8 m x 3,8 m). Jednak pozory mogą mylić, gdyż jest to jeden z najważniejszych budynków w Clonmacnoise, gdyż była to kwatery mieszkalna świętego Ciarána i podobno został tu pochowany
- Wieża O'Rourke'a: to charakterystyczny punkt Clonmacnoise widoczny z odległości wielu kilometrów. Wieża została zbudowana w 1124 roku i nazwana na cześć żyjącego w X wieku króla Connachtu Fergala O'Rourke. Uderzenie pioruna w 1135 roku poważnie uszkodziło szczyt, który musiał zostać odbudowany
- Katedra (Temple McDermot): Ta świątynia jest największym kościołem w Clonmacnoise i dominuje nad terenem klasztornym. Budowę katedry rozpoczęto około 909 roku n.e. Północne wejście do drzwi w stylu gotyckim pochodzi z połowy XV wieku i często nazywane jest Łukiem Szeptów – konfesjonalem na zewnątrz katedry, w którym można wyznać swoje tajemnice. Ostatni Wielki Król Irlandii, Rory O'Connor, został

5.9.2 Athlone

([mapa](#))

Nazwa Athlone pochodzi od irlandzkiej nazwy: Baile Átha Luain, oznaczającej 'Bród miasta Luan' – bród to płytkie miejsce w rzece o dobrym podłożu, które można pokonać brodząc lub jadąc samochodem.

Miasto rozrosło się wokół zamku Athlone, który został strategicznie zbudowany w 1129 roku w pierwszym miejscu na północ od [Clonmacnoise](#), gdzie rzeka Shannon była przejezdna.

Ta lokalizacja, most zbudowany na rzece Shannon w XII wieku oraz ochrona, jaką zamek Athlone zapewniał przed ciągłymi najazdami, były kluczem do sukcesu Athlone i upadku Clonmacnoise.

Na przestrzeni wieków Athlone skutecznie broniło strategicznie ważnego mostu na rzece Shannon podczas licznych ataków i wojen.

Podczas naszej wycieczki z przewodnikiem po Athlone odwiedzimy kilka zabytków.

1 = [Kościół Świętych Piotra i Pawła](#)

2 = [Zamek Athlone](#)

3 = [Bar Seana](#)

4 = [Zamek Athlone](#)

5 = [Wycieczki Vikingów](#)

5.9.2.2 Zamek Athlone

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Po drugiej stronie ulicy znajduje się Zamek Athlone. Najstarszym odnotowanym zamkiem w Athlone był drewniany zamek zbudowany w 1129 roku wraz z mostem przerzuconym przez rzekę Shannon.

Uderzenie pioruna w 1131 roku zniszczyło część zamku.

Pierwszy kamienny zamek został zbudowany w czasach anglo-normańskich w 1210 r., jednak jego główna wieża zawaliła się w 1211 r., ponieważ została zbudowana na sztucznym wzgórzu, które nie było w stanie unieść ciężaru konstrukcji.

Na przestrzeni wieków był mocno modyfikowany, rozbudowywany i przebudowywany, być może pierwotnie posiadał fosę.

W 1567 r. zbudowano nowy kamienny most – będzie on trwał prawie 300 lat.

W 1691 roku zamek zostaje poważnie uszkodzony przez artylerię williamską podczas wielkiego oblężenia Athlone – po ponad 500 latach miasto i zamek wpadają w ręce napastników.

W 1697 r. znaczna część zachodniego miasta zostaje zniszczona, gdy piorun powoduje eksplozję prochowni w zamku.

Przez cały XVIII wiek zamek był w opłakanym stanie i służył jako przybudówka noclegowa dla pobliskich koszar wojskowych, które zbudowano około 1700 roku.

Zamek, który dziś widzisz, jest w dużej mierze efektem fortyfikacji wzniesionych w 1804 roku w czasach napoleońskich.

W latach 1841–1844 wybudowano nowy most na rzece Shannon, który zastąpił most z 1567 r.

Od 1967 roku zamek jest pomnikiem narodowym i służy jako muzeum, po prawie 300 latach użytkowania jako koszary.

Po trzech latach prac renowacyjnych i renowacyjnych zamek zostaje ponownie otwarty dla zwiedzających w 2012 roku.

Zamek jest zamknięty w każdy poniedziałek, a także we wtorki od listopada do lutego. W chwili pisania tego tekstu wstęp kosztuje 12 euro za osobę dorosłą, ale dla dzieci i rodzin dostępne są zniżki.

Ekspozyty w zamku opowiadają historię Athlone od wczesnych osad, poprzez oblężenia i działania wojenne, aż do czasów współczesnych. Możesz także zwiedzić dziedziniec.

5.9.2.3 Bar Seana

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Księga Rekordów Guinnessa uznała Sean's Bar za najstarszy pub w Irlandii, działający od około 900 roku naszej ery. Właściciele pubów twierdzą nawet, że mają listę prawie wszystkich poprzednich właścicieli.

Mówią też, że trwa dochodzenie mające na celu sprawdzenie, czy Sean's Bar jest najstarszym pubem na świecie. Nie ma informacji, kiedy będzie dostępny wynik.

Budynek, w którym mieści się Sean's Bar, pochodzi w większości z XVII lub XVIII wieku.

Jednak podczas renowacji przeprowadzonej w 1970 r. odkryto stare monety, a tylna ściana była częściowo wykonana z plecionki i wikliny, co mogło sięgać IX wieku.

Monety są obecnie eksponowane w irlandzkim Muzeum Narodowym.

5.9.2.4 Blokada Athlone

([mapa](#))

Po wypiciu drinka lub zjedzeniu posiłku w Sean's Bar, idź na południe wzdłuż rzeki Shannon, ulicą The Quay. Możesz zatrzymać się przy śluzie Athlone, aby zobaczyć łodzie płynące przez śluzę w górę i w dół rzeki, lub możesz wybrać się dalej na południe za miasto.

5.9.2.5 Wycieczki Wikingów

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Wycieczki Wikingów wyruszają z doku w pobliżu [Zamek Athlone](#) replikami statków Wikingów.

Oferują codzienne rejsy po Lough Ree i rejs do [Clonmacnoise](#) od kwietnia do października od 1 do 5 dni w tygodniu, w zależności od miesiąca.

W chwili pisania tego tekstu rejsy po Lough Ree kosztują 20 euro za osobę dorosłą, a rejsy po Clonmacnoise – 30 euro za osobę dorosłą.

5.9.3 Bal balowy w Galway Salthill i pomnik statku głodu

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Salthill Prom(enade) to promenada o długości 2 km, z której roztacza się widok na zatokę Galway. Jest to całoroczna atrakcja turystyczna.

Wzdłuż Promu znajduje się wiele plaż i restauracji, a w przypadku Curry's Fun Park nawet park tematyczny. W pobliskim Leisureland znajduje się kryty basen, pole do minigolfa i sala koncertowa.

Istnieją również Galway Atlantaquaria, akwarium i Seapoint Leisure, kasyno, Omniplex Cinema Galway i inne miejsca.

Turyści odkryli Salthill na początku XIX wieku, kiedy kąpiele stały się modne. Od lat osiemdziesiątych XIX wieku goście i jednodniowi wycieczkowicze z Galway podróżowali tanimi tramwajami konnymi, aby cieszyć się morskim powietrzem. Największą atrakcją wycieczki był spacer promenadą. Tradycją było kopanie ściany na znak ukończenia spaceru – ściany na końcu spaceru, znajdującej się obok trampoliny Blackrock ([mapa](#)).

Pomnik statku głodu w Galway został odsłonięty w 2012 roku. Oryginalny pomnik upamiętnia 6-letnią Celię Griffin, która zginęła na ulicach Galway. Został poszerzony o dwa żagle statków z piaskowca po obu stronach.

Na każdym żaglu wygrawerowano nazwy 50 statków, które przewoziły ludzi próbujących uciec przed Wielkim Głodem w latach 1845–1852. Statki te często nazywano statkami trumiennymi, ponieważ choroby często rozprzestrzeniały się na nich niczym pożary z powodu złych warunków życia, zabijając wielu emigrantów podczas ich podróży.

5.10 Zwiedzanie Galway i Inis Mór (Wyspy Aran) – Dzień 10

Dzisiaj zaczniemy od pieszej wycieczki po Galway z przewodnikiem, a następnie udamy się do portu Rossaveel, skąd popłyniemy promem do Inis Mór na Wyspach Aran.

Na wyspie będziemy obserwować, jak łąki zmieniają kolory podczas zachodu słońca nad oceanem.

1 = [Galway](#)

2 = [Port Rossaveel](#)

3 = Port Inis Mór

4 = [Inis Mor](#)

5.10.A Gdzie się zatrzymać na Inis Mór na Wyspach Aran

Inis Mór lub Inishmore wymawia się: Ennish Mohr i oznacza Wielką Wyspę. W języku irlandzkim jest to Árainn lub Árainn Mhór, wymawiane: Ahrinn Mohr, co oznacza w kształcie nerki lub grzbiet.

Inis Mór jest największą z Wysp Aran. Jego populacja wynosi około 800 osób, ale w miesiącach zimowych zazwyczaj spada do około 300.

Na wyspie znajduje się tylko kilka obiektów typu bed and breakfast, które często rezerwują noclegi na kilka miesięcy przed sezonem, ponieważ Wyspy Aran są popularnym kierunkiem turystycznym. Dlatego też, jeśli przyjeżdżasz w sezonie, radzimy dokonać rezerwacji z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem.

Kiedy przyjechaliśmy w czerwcu, okazało się, że nasz hotel był w pełni zarezerwowany w dniu, w którym przyjechaliśmy, ale dzień później byliśmy jedynymi gośćmi. Jeśli więc Twój hotel jest zarezerwowany w dni, w których planujesz przyjazd, sama zmiana daty o 1 lub 2 dni może mieć duże znaczenie.

Oto zakwaterowanie, które jest dostępne podczas wizyty:

4. The final part of the document provides a summary of the key findings and conclusions. It reiterates the importance of a data-driven approach and offers recommendations for future actions. The document concludes by expressing confidence in the organization's ability to achieve its goals through effective data management.

5.10.1 Samodzielna piesza wycieczka po Galway

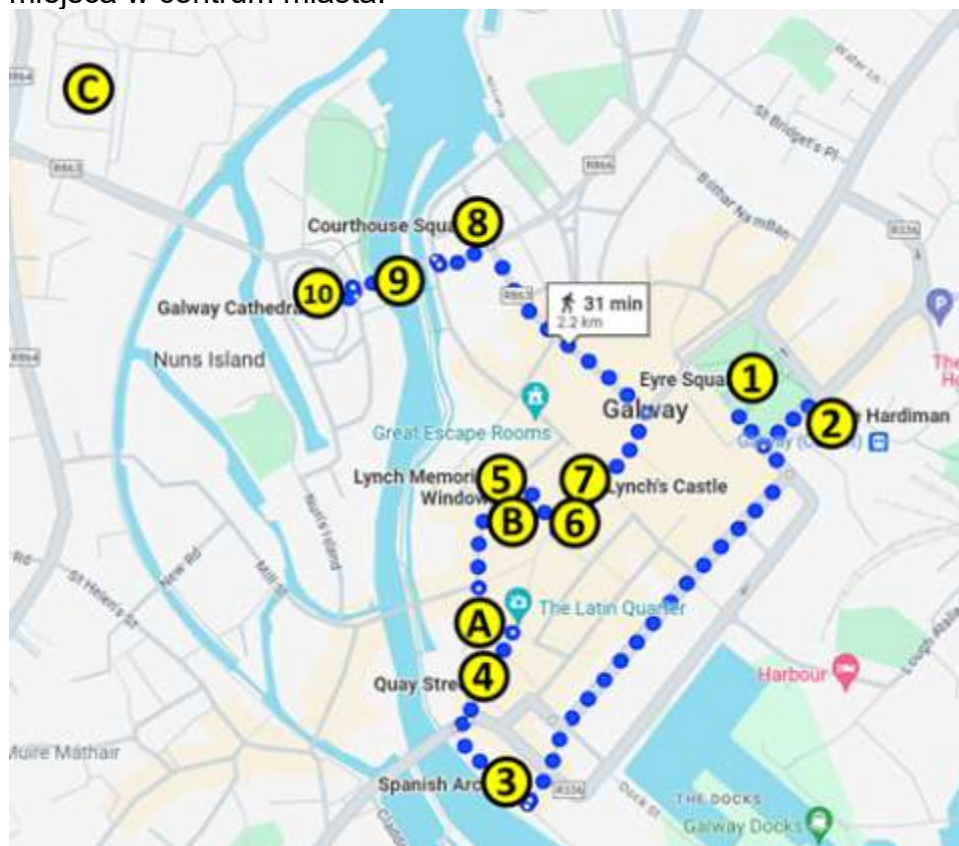
Galway, liczące 86 000 mieszkańców, jest największym miastem w irlandzkiej prowincji Connacht.

Miasto rozrosło się wokół fortyfikacji, która została tu zbudowana w 1124 roku. Dziś w mieście znajdują się zabytkowe budynki, kościoły, bramy miejskie i cmentarze, które można zwiedzać.

Oprócz historycznego uroku Galway może poszczycić się współczesnymi zaszczytami:

- w 2018 roku Galway otrzymało tytuł Europejskiego Regionu Gastronomicznego
- w 2020 roku Galway zostało Europejską Stolicą Kultury

Podczas naszej wycieczki z przewodnikiem po Galway odwiedzimy najważniejsze miejsca w centrum miasta.

1 = [Plac Eyre](#)

2 = [Hardimana](#)

3 = [Łuk Hiszpański](#)

4 = [Nabrzeże Św](#)

A = [Kirwan Ln](#)

B = [Kolegiata św. Mikołaja](#)

5 = [Okno pamięci Lyncha](#)

6 = [Kupuj Św](#)

7 = [Zamek Lyncha](#)

8 = [Plac Sądu](#)

9 = [Most Łososiowy Jazu](#)

10 = [Katedra w Galway](#)

C = [Czworobok](#)

5.10.1.1 Kwadrat Oka

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Położony blisko dworca kolejowego w Galway, obok ruchliwych przystanków autobusowych i otoczony z trzech stron ruchliwymi ulicami i deptakiem z czwartej strony, prostokątny Eyre Square znajduje się w ruchliwym miejscu w Galway. Na szczęście możesz uciec od zgiełku, podchodząc bliżej znacznie spokojniejszego, porośniętego trawą i drzewami centrum parku.

Dzisiejszy plac Eyre był w średniowieczu otwartą przestrzenią przed bramą miejską. Nazywano go Zielonym i jego część służyła jako przestrzeń targowa.

W 1631 r. wokół niego zbudowano drewniany płot i posadzono jesiony. W 1710 r. przejęło je miasto pod władzą burmistrza Edwarda Eyre.

Na przestrzeni lat park był kilkakrotnie przebudowywany w pierwotnych granicach – ostatnia przebudowa miała miejsce w latach 2004 – 2006.

W 1965 roku prezydent USA John F. Kennedy został pierwszym urzędującym prezydentem USA, który wygłosił tu przemówienie, a na jego cześć plac został przemianowany na John F. Kennedy Memorial Park.

Nazwa jednak nie utknęła.

W północnej części parku znajdują się Brama Browne'a i Fontanna Pięćsetlecia.

Browne Doorway to dawne wejście do domu Browne'ów z 1627 roku, zamożnej rodziny kupieckiej z Galway z XVI i XVII wieku i jednego z plemion Galway. Plemiona Galway były grupą 14 rodzin anglo-normańskich, które przez ponad dwa stulecia dominowały w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym Galway.

Drzwi są doskonałym przykładem architektury renesansowej z wpływami włoskimi.

Poniżej okna znajduje się łaciński napis z Psalmu 127:1. Brzmi ono: Nisi Dominus aedificaverit domum, in vanum laboraverunt, qui aedificant eam – Jeśli Pan domu nie zbuduje, na próżno pracują ci, którzy go budują.

Fontanna Quincentennial wzięła swój kształt od żagli tradycyjnych łodzi prostytutek, które były używane do połowów w zatoce Galway.

5.10.1.2 Hardiman

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Hardiman to czterogwiazdkowy hotel otwarty w 1852 roku pod nazwą Railway Hotel, co czyni go najstarszym hotelem w Galway.

Zajrzyj do tego hotelu ze względu na jego elegancki wystrój, a następnie kontynuuj pieszą wycieczkę z przewodnikiem po Galway.

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL
ANTHROPOLOGICAL
INSTITUTE
OF GREAT
BRITAIN
AND IRELAND
PART I
1901

5.10.1.4 Ulica Quay ([mapa](#), [recenzje](#))

Zaczynająca się przy Seattle Stone i kończąca na High Street, Quay Street to bardzo popularna ulica rozrywki w Galway z mnóstwem pubów i sklepów z pamiątkami.

Kamień z Seattle ([mapa](#)) ma na górze otwór wywiercony pod kątem. Jeśli więc włożysz palec w dziurę, a ktoś zrobi to samo w Seattle (USA), to oba palce będą skierowane bezpośrednio na siebie w odległości 7178 km (4460 mil).

Na północnym krańcu Quay Street zmienia nazwę i staje się High Street. Na głównej ulicy znajduje się pub The Kings Head ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#)), który mieści się w budynku pochodzącym z XIII wieku. Kominek, który wciąż można zobaczyć, pochodzi z 1612 r., a Kamień Ślubny nad kominkiem w środkowym barze pochodzi z 1784 r.

Po egzekucji króla Karola I w 1649 r. armia Olivera Cromwella wysłała swoją armię na podbój Irlandii.

W 1653 roku Galway poddało się powiernikowi Cromwella, pułkownikowi Stubbersowi, którego armia złupiła miasto i źle traktowała ludność. Burmistrz sprzeciwił się temu i w 1654 r. został siłą usunięty ze stanowiska, a jego dom (obecnie The Kings Head) przy High Street został zajęty.

Nazwa Kings Head wzięła się stąd, że kat z ramienia City of London odmówił wykonania wyroku na Karolu I i trzeba było znaleźć innego kata. Kiedy sąsiad przechwalał się egzekucją króla i oddał dom, rozeszły się pogłoski, że to była jego zapłata. Należy pamiętać, że kaci nosili maski, więc nikt nie miał pewności, kto to zrobił.

Stąd nazwa The Kings Head.

Już wtedy istniały pewne wątpliwości co do prawdy, a najnowsze badania odsłoniły dowody na to, że katem był Stubbers.

5.10.1. Ścieżka Kirwana

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Na północnym krańcu Quay Street, kiedy zmieni ona nazwę na High Street, skreć w lewo w Cross Street Upper i skreć w pierwszą w lewo w Kirwan's Lane. Jest to jedna z najpiękniejszych średniowiecznych uliczek w Galway i zawiera wiele budynków z XVI i XVII wieku.

Jego nazwa pochodzi od Kirwanów, którzy byli jednym z 14 plemion rządzących Galway przez kilka stuleci.

Kiedy skończysz zwiedzać, wróć do Cross Street Upper i kontynuuj pieszą wycieczkę z przewodnikiem po Galway.

Blurred text block consisting of several lines of illegible content, likely a title or introductory paragraph.

5.10.1.5 Okno pamięci Lyncha ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Rodzina Lynchów była jednym z 14 plemion Galway. Kilku członków rodziny było burmistrzami Galway.

W 1493 roku Walter Lynch, syn burmistrza Galway Jamesa Lyncha FitzStephena, został skazany na śmierć za zamordowanie hiszpańskiego marynarza handlowego, który okazał zainteresowanie jego dziewczyną.

Jedna z wersji legendy głosi, że nikt nie chciał dokonać egzekucji Waltera. Dlatego James Lynch FitzStephen podjął się powieszenia syna w oknie swojego domu przy Lombard Street. Następnie wycofał się ze swojego stanowiska i nic więcej o nim nie wiadomo.

Niektórzy twierdzą, że od tego wydarzenia pochodzi słowo Lynching, jednak nie jest to prawdą.

Pomnik ten został zbudowany dla upamiętnienia tej legendy, ale wiele wskazuje na to, że to wydarzenie mogło w ogóle nie mieć miejsca.

W każdym razie pamiątkowa fasada, którą widzisz dzisiaj, została zbudowana w XIX wieku i zawierała elementy architektoniczne z końca XV i początku XVII wieku, w tym gotyckie drzwi. Zawiera także czaszkę i skrzyżowane kości poniżej dużego okna, które podobno jest oknem, z którego powieszono Waltera. Zostało zabrane z pierwotnego domu burmistrza przy Lombard Street.

5.10.1.7 Zamek Lyncha

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Obecnie w dawnym Zamku Lyncha mieści się siedziba banku AIB.

Zamek Lyncha jest dobrym przykładem średniowiecznego domu obronnego, który został zbudowany jako ochrona przed najazdami rodziny Lynch, która była jednym z 14 plemion Galway.

Ten czteropiętrowy budynek ma zdobione rzeźbione okna, rzygacze, ozdobne listwy i gzymsy.

Większość tego, co widzisz dzisiaj, została zbudowana w XVI wieku, ale niektóre części budynku pochodzą z XIV wieku. Późniejsze uzupełnienia pochodzą z 1808 r., a rzeźbione drzwi dodano w 1933 r.

Na froncie budynku widnieje herb Lyncha, a także Henryka VII i Fitzgeraldów z Kildare.

5.10.1.8 Plac Sądu

([mapa](#), [strona internetowa](#))

Gmach sądu ma piękną fasadę przesłoniętą przez duże drzewo.

Po spaleniu pierwotnego gmachu sądu, w 1812 r. rozpoczęto jego budowę, a uroczyste otwarcie nastąpiło w 1815 r.

1. The first image shows a close-up of a person's face, which is heavily blurred and distorted. The person appears to be wearing a dark cap or hood, and the image is so blurry that facial features are unrecognizable. The background is indistinct.

2. The second image shows a person's face, also heavily blurred and distorted. The person is wearing a dark cap or hood, and the image is so blurry that facial features are unrecognizable. The background is indistinct.

5.10.1.10 Katedra w Galway ([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Katedra w Galway to skrócona nazwa Katedry Matki Bożej Wniebowziętej i św. Mikołaja.

Został zbudowany w latach 1958–1965 na miejscu starego więzienia miejskiego. Przed więzieniem znajdowała się w tym miejscu kaplica parafialna, która została zbudowana około 1750 roku i zastąpiona wapiennym kościołem w stylu gotyckim, poświęconym św. Patrykowi w 1821 roku.

Katedra nazywana jest w Irlandii Ostatnim Kamiennym Budynkiem Publicznym, ponieważ została zbudowana prawie w całości z lokalnego wapienia.

Katedra jest zazwyczaj otwarta od 08:30 do 18:30 - te godziny są przybliżone. W niektóre dni, np. Boże Narodzenie, katedra może zostać zamknięta wcześniej.

5.10.1.C Czworokąt

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Jeśli masz jeszcze czas, zanim udasz się do portu Rossaveel na rejs promem do Inis Mór na Wyspach Aran, wybierz się na krótki spacer do Quadrangle.

Quadrangle, w skrócie Quad, to najbardziej charakterystyczny budynek Uniwersytetu w Galway. Został zbudowany w stylu gotyku Tudorów z lokalnego wapienia i wzorowany na Christ Church, jednej z uczelni Uniwersytetu Oksfordzkiego.

Kiedy w 1849 roku Uniwersytet w Galway otworzył swoje podwoje dla 68 studentów jako jedna z trzech uczelni Queen's College w Irlandii, obok Cork i Belfastu, Quad był jedynym budynkiem uniwersytetu.

Pierwotnymi wydziałami były sztuka, medycyna i prawo. Począwszy od końca XIX wieku na uniwersytecie gościły studentki, a w 1906 roku Alice Perry została pierwszą kobietą na świecie, która ukończyła Uniwersytet w Galway z wyróżnieniem pierwszego stopnia w dziedzinie inżynierii lądowej.

Dziś Quad służy do celów administracyjnych, oficjalnych przyjęć i wydarzeń przez cały rok.

Kiedy tam dotrzesz, możesz zobaczyć, jak profesjonalny fotograf robi zdjęcia ślubne młodej parze, ponieważ jest to ulubione miejsce do fotografowania ślubów w Galway.

5.10.2 Port Rossaveel

(Mapa_biura_promu, [Parking lot map](#))

Ponieważ masz wypożyczony samochód, najlepiej pojechać do portu Rossaveel. Inną opcją jest wykupienie przejazdu autobusem z Galway do portu. Ale ponieważ nie będziemy wracać do Galway, proponujemy, żebyś pojechał.

Dojazd powinien zająć od 45 minut do 1 godziny, w zależności od tego, gdzie w Galway zaczynasz i jak duży jest ruch.

W porcie znajduje się parking długoterminowy, na którym można zostawić wypożyczony samochód – w chwili pisania tego tekstu parking kosztuje Euro 7 za 24 godziny. Prom nie przewozi samochodów.

Po zaparkowaniu samochodu udaj się do biura promowego, aby odebrać karty pokładowe zarezerwowane online. Więcej o [Poniżej prom na Wyspy Aran](#).

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

2. The second step is to gather relevant information and data. This can be done through research, interviews, or other methods of data collection.

3. The third step is to analyze the information and data. This involves identifying patterns, trends, and relationships that can help to answer the question.

4. The fourth step is to develop a solution or answer. This involves applying the information and data to the problem and creating a plan of action.

5. The fifth step is to implement the solution or answer. This involves putting the plan into action and monitoring the results.

6. The sixth step is to evaluate the results. This involves comparing the actual results to the expected results and identifying any areas for improvement.

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

5.11 Odkrywanie Inis Mór na Wyspach Aran – Dzień 11

(mapa_wyspy)

Dzisiaj wybierzemy się na wycieczkę rowerową z przewodnikiem po Inis Mór na Wyspach Aran.

- 1 = [Domek Aran Walkers](#)
- 2 = [Ankieta na bPéist - The Wormhole](#)
- 3 = [Dún Aonghasa – Fort na klifie](#)
- 4 = [Naucz Nan Phaidi - Restauracja](#)
- 5 = [Dún Eoghanachta – Fort Pierścieniowy](#)
- 6 = [Na Seacht dTeampaill – Siedem Kościołów](#)
- 7 = [Malownicza plaża](#)
- 8 = [Plaża Kilmurvey](#)
- 1 = [Domek Aran Walkers](#)

5.11.3 Dún Aonghasa – Fort na klifie

([mapa](#), [mapa centrum odwiedzin](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Jedź rowerem w stronę Centrum Turystycznego Dún Aonghasa. Zaparkuj rower na dużym parkingu rowerowym tuż przed pierwszym budynkiem i wejdź do centrum dla zwiedzających.

Jeśli zatrzymasz się w [Domek Aran Walkers](#), możesz kwalifikować się do bezpłatnego wstępu.

Wewnątrz centrum dla zwiedzających znajduje się małe, ale interesujące muzeum, w którym warto spędzić 10-15 minut, zanim wyjdiesz tyłem centrum dla zwiedzających i podążasz ścieżką aż do fortu.

W forcie PROSZĘ trzymać się z daleka od krawędzi, ponieważ prowadzi ona prosto w dół na głębokość 330 stóp (100 m), a szanse na przeżycie w przypadku upadku są zerowe, a ryzyko potknięcia się z powodu nierównego podłoża jest wysokie.

Fort na klifie Dún Aonghasa to jedna z dwóch największych atrakcji Inis Mór. Jest to półokrągły fort, który ma ściany od strony lądu i strome pionowe klify schodzące na głębokość 100 m do oceanu.

Dún Aonghasa oznacza Fort Aonghas i prawdopodobnie odnosi się albo do przedchrześcijańskiego boga Aonghasy z mitologii irlandzkiej, albo do mitycznego króla Aonghus mac Úmhór.

Data budowy Dún Aonghasa nie jest znana, ale datowania archeologiczne wykazały, że większość budowli pochodzi z epoki brązu (2500 - 500 p.n.e.) i epoki żelaza (500 p.n.e. - 400 n.e.). Obszar ten był zamieszkanym co najmniej od 1500 roku p.n.e.

W tamtym czasie poziom mórz był niższy i szacuje się, że ocean znajdował się około 1 km od oceanu.

Fort ma cztery koncentryczne ściany i ma grubość do 4 m. Mury, które widzisz dzisiaj, mają 10 stóp (6 m) wysokości i są w większości rekonstrukcjami. Zrekonstruowane fragmenty ścian można łatwo odróżnić od oryginalnych ścian, ponieważ zastosowano w nich zaprawę.

Kształt pierwotnych ścian był prawdopodobnie owalny lub w kształcie litery D, ale możemy się tego nigdy nie dowiedzieć, ponieważ części klifu prawdopodobnie zapadły się do morza.

5.11.4 Naucz Nan Phaidi – restauracja

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Do tej pory prawdopodobnie umierasz z głodu. Na szczęście niedaleko jest dobra restauracja. Nazywa się Teach Nan Phaidi i właściwie jest jedyną restauracją w pobliżu. W chwili pisania tego tekstu jest otwarty tylko od 11:00 do 14:30 i akceptuje karty VISA, Mastercard i euro.

Podobało nam się jedzenie, zwłaszcza irlandzki gulasz.

5.11.5 Dún Eoghanachta – Fort Pierścieniowy

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Podobnie jak w przypadku [Dun Aonghasa](#), dokładna data budowy nie jest znana, ale datowanie archeologiczne wykazało, że prawdopodobnie datuje się ją na epokę żelaza (500 p.n.e. - 400 n.e.). Zamieszkanie zostało udowodnione w V wieku p.n.e.

Dún Eoghanachta oznacza Fort Eóganachta, irlandzkiego plemienia, które miało swoją siedzibę w [Cashelai](#) i dominowało w Królestwie Munster w południowej Irlandii od VI do X wieku.

Eóganachta są powszechnie uważane za łagodne i bardziej wyrafinowane niż inne prowincjonalne dynastie w Irlandii, ponieważ osiągnęły swój status głównie dzięki wyrafinowaniu politycznemu i gospodarczemu, a nie podbojom militarnym.

Fort jest strategicznie położony na wzgórzu z widokiem na rozległe obszary lądu i morza, co czyni go idealnym miejscem do obrony i obserwacji.

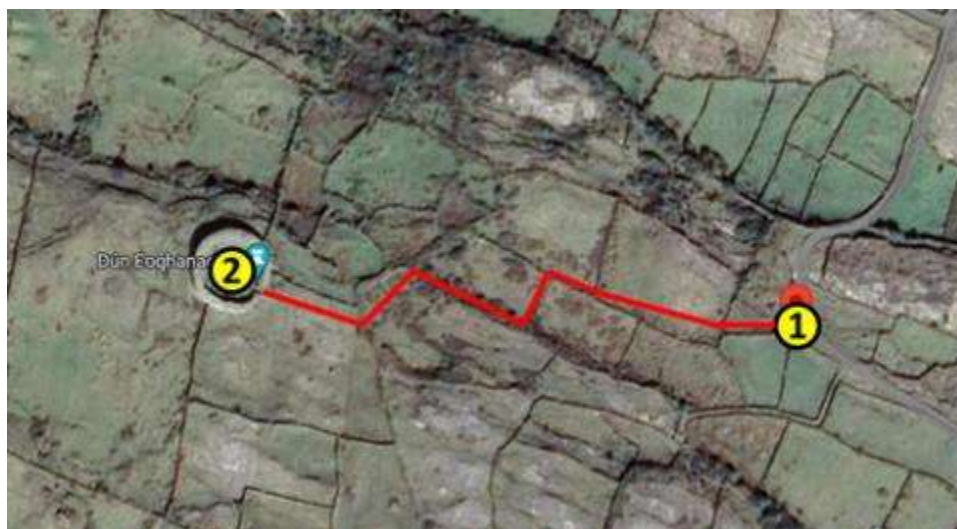
Fort otoczony był przekopem, który uzupełniał jego umocnienia.

Fort składa się z pojedynczej, niemal idealnie okrągłej ściany o średnicy prawie 90 stóp (27,5 m). Ściany mają do 16 stóp (4,9 m) wysokości i ponad 12 stóp (3,7 m) grubości. Wewnątrz fortu znajdują się pozostałości kilku kamiennych domów (klochanów lub chat ulowych) i schodów prowadzących na ściany.

Wstęp na teren fortu jest bezpłatny i nie obowiązują żadne usługi.

Aby dostać się do fortu należy zostawić rower na zakręcie drogi ([mapa](#)) i przejść przez najbliższą bramę. Kontynuuj marsz w stronę fortu, który widzisz w odległości około 850 stóp (250 m). Nie ma żadnych znaków, będziesz przechodzić przez prywatne tereny i kilka kolejnych bram. Według naszej najlepszej wiedzy jest to w porządku, pod warunkiem, że zamkniesz za sobą bramy.

Poniższą mapę narysowałem z pamięci i uważam, że jest poprawna, ale nie mogę ręczyć za jej poprawność. Tak czy inaczej, gdy już przejdiesz przez pierwszą bramę, idź dalej w stronę fortu, a droga stanie się oczywista, bo można się tam dostać tylko w jeden sposób.

1 = pozycja wyjściowa
 2 = Dún Eoghana – Fort Pierścieniowy

5.11.8 Plaża Kilmurvey

([mapa](#), [recenzje](#), [strona internetowa](#))

Plaża Kilmurvey jest również znana jako Cill Mhuirbhigh. Z białym piaskiem i turkusową wodą jest to najlepsza plaża na Inis Mór.

Plaża Kilmurvey jest oznaczona Błękitną Flagą, co oznacza, że spełnia wysokie standardy jakości wody, bezpieczeństwa i zarządzania środowiskiem.

Latem na miejscu zwykle dyżuruje ratownik.

Po tak dużej ilości jazdy na rowerze i zobaczenia, jest to idealne miejsce na relaks na resztę dnia.

W irlandzkiej legendzie ludowej plaża Kilmurvey odegrała ważną rolę.

Enda z Aran był królem-wojownikiem, który został nawrócony przez swoją siostrę, a później został świętym. W 484 roku otrzymał od swojego szwagra, króla Munster, ziemię na Wyspach Aran, gdzie założył klasztor Enda i podzielił ziemię na kilka działek. Legenda głosi, że święty Breacan był bardzo niezadowolony z podziału gruntów Endy. Obydwójce doszli do porozumienia: każdy będzie odprawiał mszę o określonej godzinie w swoim klasztorze – Enda znajdowała się na wschodnim krańcu wyspy, a Breacan na zachodnim krańcu wyspy. Po zakończeniu mszy pójdą w kierunku centrum wyspy i gdziekolwiek się spotkają, staną się granicą ich ziem.

Święty Breacan jednak oszukał i zaczął odprawiać mszę wcześniej, niż było to uzgodnione. Enda dowiedział się o tym i modlił się o boską interwencję.

Jego modlitwa została wysłuchana i stopy Brecana utknęły w piasku plaży Kilmurvey. Ponieważ plaża Kilmurvey leży w zachodniej części wyspy, Enda ostatecznie przejął większość ziemi na Inis Mór.

5.12.A Gdzie się zatrzymać w Sligo

Liczące 20 600 mieszkańców Sligo jest największym miastem w hrabstwie Sligo. Jego nazwa oznacza Obfitość Muszli i odnosi się do obfitości skorupiaków w rzece Garavogue przepływającej przez miasto oraz muszli w ziemi.

Prawdopodobnie ze względu na obfitość skorupiaków obszar Sligo jest zamieszkany od co najmniej 4000 lat p.n.e.

Ale nie spodziewaj się zobaczyć starożytnych budynków. Kiedy w XIX wieku Sligo doświadczyło szybkiego wzrostu gospodarczego, stare budynki zostały zburzone i zastąpione nowszymi, aby wesprzeć ten rozwój.

Jedynym zachowanym średniowiecznym budynkiem są ruiny klasztoru dominikanów Świętego Krzyża w Sligo (opactwo Sligo) z 1252 roku.

Dziś Sligo nadal ma średniowieczny plan ulic, ale budynki, które widzisz, pochodzą głównie z XIX wieku.

Oto zakwaterowanie, które jest dostępne podczas wizyty:

Jeśli masz ochotę zwiedzić Sligo, czego nie zrobimy podczas tej wycieczki, oto więcej informacji o mieście:

Prawdopodobnie ze względu na obfitość skorupiaków obszar Sligo jest zamieszkany od co najmniej 4000 lat p.n.e. Z tego czasu odnaleziono tu najstarsze w Irlandii ogrodzenie groblowe z epoki kamienia (neolit) (teren otoczony rowami z wieloma przecinającymi je groblami). Znaleziono tu artefakty sugerują, że mieszkali tu pierwsi rolnicy w Irlandii.

Obszar wokół miasta Sligo charakteryzuje się także jednym z największych zagęszczeń prehistorycznych stanowisk archeologicznych w Irlandii. Jest to także jedyne miejsce w Irlandii, gdzie znajdują się razem wszystkie typy irlandzkich pomników megalitycznych.

Zatoka Sligo była domem dla starożytnego naturalnego portu, który odwiedzali kupcy greccy, feniccy i rzymscy.

5.12.B Wozownia w Kingsfort House

([mapa](#), [recenzje](#), [książka](#))

Jeśli nie masz nic przeciwko zatrzymaniu się 14 km lub 15 minut od Sligo w małej i cichej wiosce Ballintogher, mamy dla Ciebie rekomendację.

Hotel liczy 330 mieszkańców i wszystko, w tym sklep spożywczy i pub, znajduje się w odległości krótkiego spaceru od hotelu.

Coachhouse @ Kingsfort House to mały hotel, w którym właściciel osobiście zaopiekuje się Tobą. Zamawiasz śniadanie wieczorem i wybierasz godzinę, kiedy chcesz zjeść, a rano przynoszą je do pokoju. Nie ma sali śniadaniowej i jeśli dobrze pamiętam, w pokoju nie było też telewizora.

Pokoje są czyste i roztacza się z nich widok na ogród.

Właściciel jest bardzo przyjazny i chętnie udziela wskazówek na temat rzeczy do zobaczenia i zrobienia. Niektóre z miejsc, które odwiedzimy jutro, zrobiliśmy tylko dzięki jego rekomendacji.

5.12.1 Park Narodowy Connemara

([mapa](#),[recenzje](#),[strona internetowa](#),[mapa śladów](#))

Park Narodowy Connemara to park o powierzchni 4900 akrów (2000 ha), który został otwarty dla publiczności w 1980 roku. Jest to jeden z sześciu parków narodowych w Irlandii i obejmuje góry, torfowiska, wrzosowiska, łąki i lasy. Park wyróżnia się różnorodnym życiem ptaków z ptakami rodzimymi i ptakami wędrownymi.

Na terenie parku wytyczono cztery utrzymywane szlaki turystyczne – wszystkie są szlakami pętlowymi:

Ścieżka	Dystans mile (km)	Poziom Trudność	Start
Ścieżka przyrodnicza Ellis Wood (Trasa zielona)	0.3 (_0.5)	Łatwy	Centrum dla zwiedzających
Szlak Sruffaunboya (Trasa żółta)	1 (_1.5)	Łatwy	Centrum dla zwiedzających
Dolne Diamentowe Wzgórze (Trasa niebieska)	_1.9 (3)	Umiarkowany	Centrum dla zwiedzających
Górne Diamentowe Wzgórze (Trasa czerwona)	2.3 (_3.7)	Intensywny	Poza niebieskim szlakiem

Zielony szlak składa się głównie z promenady, leśnych szlaków i kamiennych schodów. Zobaczysz znaki wskazujące różne drzewa, a po drodze znajduje się wodospad.

Na szlaku żółtym dominują ścieżki kamienne i żwirowe. Pod koniec znajduje się strome zejście, z którego roztaczają się malownicze widoki na Diamond Hill, port Ballynakill, zatokę Barnaderg i górę Tully.

Niebieski szlak zapewnia malownicze widoki na Diamond Hill i Ocean Atlantycki. Będziesz chodzić po gruntowych i żwirowych ścieżkach oraz promenadzie.

Szlak czerwony ma ścieżki gruntowe, kamienne i żwirowe oraz promenady. Oferuje on panoramiczne widoki na pasmo górskie Twelve Bens i opactwo Kylemore.

Większość turystów zdaje się wędrować żółtymi lub niebieskimi trasami.

Pamiętaj, że możesz potrzebować środka odstraszaającego komary i że mogą pojawić się kleszcze. Więc bądź przygotowany.

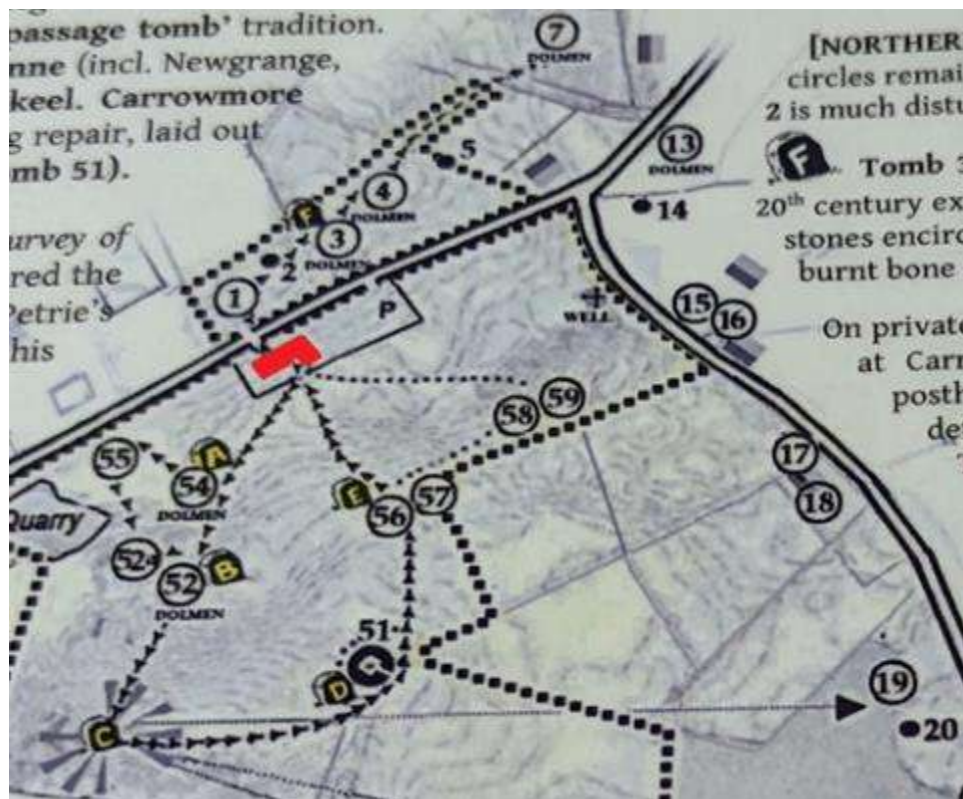
W centrum dla zwiedzających znajduje się małe muzeum – koniecznie je odwiedź. Obok centrum dla zwiedzających znajduje się teatr. Możesz zapytać w centrum dla zwiedzających, kiedy odbędzie się następny pokaz filmu Connemara Park. Naprawdę nam się podobało.

SPACER PÓŁNOCNY (F) - PRZEZ DROGĘ

- Grobowiec 1: Zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne kręgi głazów pozostają nienaruszone w Grobie 1; w 1837 roku Petrie zobaczył tam Zniszczony Dolmen.
- Grób 2 jest mocno naruszony i rozproszony w sąsiednich ścianach.
- Grób 3 to mała komnata pośrodku kręgu złożonego z 30 głazów. W wykopaliskach z XIX i XX wieku odkryto ok. 66 funtów (30 kg) spalonych ludzkich kości.
- W 1837 r. grób nr 4 otaczał 21 kamieni; dziś pozostał tylko jeden. W wyniku wykopalisk antykwarecznych odkryto spalone kości oraz charakterystyczne znaleziska grobowców przejściowych (szpilki z poroża, kwarc itp.).
- Grobowiec 7: Znajdujący się na terenie prywatnym i niedostępny, Grobowiec 7 jest największym i najbardziej wysuniętym na północ miejscem w Carrowmore. Wykopaliska przeprowadzone w latach 1977/78 wykazały istnienie centralnego otworu posłupowego, czyli miejsca, w którym mogło zostać ustalone pierwotne koło głazowe. Ze znalezionych tam artefaktów wiemy, że ludzie ponownie odwiedzali Grób 7 w Zlewce (epoka brązu), a nawet w czasach rzymskich.

SPACER CENTRALNY (A)

- Grobowiec 54: Ten dolmen jest częściowo ukryty pod ziemią. Brakuje jego głazowego kręgu. Kamień użyty do budowy grobowców satelitarnych Carrowmore to – prawie wyłącznie – skała metamorficzna zwana gnejsem,

która została rozproszona swobodnie jako narzuty lodowcowe na wapiennym krajobrazie Cuil Iorra. Pochodzi z Gór Ox, położonych nieco dalej na południe, i prawdopodobnie został tu przeniesiony przez działalność lodowcową pod koniec ostatniej epoki lodowcowej. Pod koniec XIX wieku W. G. Wood-Martin znalazł w tej komorze skremowane kości ludzkie wraz z fragmentami kwarcu i odłamkiem ceramiki.

- **Grób 55:** Znajduje się na zachodnim krańcu cmentarza. Grób 55 był przykryty stertą współczesnych kamieni polnych aż do czasu przeprowadzenia częściowych wykopaliisk w 1998 r. Większość kamieni mogła zostać usunięta w XIX wieku. Znalaziono tu duże ilości kości ludzkich wraz z kamiennymi wisiorami i innymi prawdopodobnie osobistymi ozdobami. Ścieżka prowadzi na południe w stronę Tomb 52a. Grób 52a został odkryty przez robotników podczas usuwania muru polowego w 1998 roku.
- **Grobowiec 52:** Dobrze zachowana komora megalityczna. W tym miejscu można znaleźć wskazówki dotyczące oryginalnej metody budowy. Wygląda na to, że najpierw złożono pięć pionowych kamieni komorowych, utrzymywanych w miejscu przez kamienne wypełnienie u podstawy. Inną cechą grobowca 52 jest umieszczenie sparowanych kamieni przy wejściu do komnaty, będących pozostałością ceremonialnego lub symbolicznego przejścia. Takie proste przejścia ostatecznie przekształciły się w bardziej wyszukane przejścia przypominające tunele przy pomnikach takich jak Newgrange, zbudowane kilkaset lat później. Podobnie jak większość grobowców w kompleksie, miejsce to jest zwrócone w stronę centralnego kopca.

Obszar wyświetlania (C)

- To położenie na środkowym grzbiecie zapewnia dobry widok na Carrowmore. Od południa w zagłębieniu znajdują się Grobowce 48 (dolmen częściowo przykryty kamieniami polnymi) i Grobowiec 49. Poza tym grzbiec wyznacza południową granicę; żywopłot w oddali zasłaniający Grób 37. Grobowce 19, 26 i 27 zlokalizowane są po wschodniej stronie kompleksu (w dużej mierze zakryte roślinnością). Na tych trzech pomnikach znajdują się jedne z największych kręgów głazowych w Carrowmore. W grobowcu 19 znajdują się pozostałości centralnej komory. Wykopalka przeprowadzona w 1997 r. wykazała szereg kamiennych kul i wykazała użytkowanie pomnika w latach 3950–3500 p.n.e. Grobowiec 26 został znacząco zmieniony na styku epoki brązu i epok (680-490 p.n.e.), a szczątki młodej kobiety i płodu pochowano w środku kręgu około roku 60 n.e. W grobowcu 27 znajduje się jedyny w Carrowmore przykład komory w kształcie krzyża, formy często widywanej w późniejszych i większych grobowcach przejściowych w innych częściach Irlandii.
- Carrowmore nie jest odosobnionym miejscem: znajduje się w centrum Krajobrazu Zabytków. Cały region jest usiany grobowcami przejściowymi. Ogólną lokalizację 50 z tych obiektów można zobaczyć z pozycji (C). Na wschód od Carrowmore, Cairns Hill East i West leżą na Cairns Hill (choć dziś nie są już widoczne). Na południowym wschodzie góry Ballygawley mają widoczne

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

6. Uwagi końcowe

O RUDYM Z PLECAKA I fajki

Urodziłem się w Niemczech i wyemigrowałem do Stanów Zjednoczonych w 2003 roku. Moja żona i ja jesteśmy naprawdę wielonarodową parą: ja mam niemieckie pochodzenie, a ona chińskie dziedzictwo. Oboje mieszkamy w USA.

Niestety, praca w USA oznacza, że mamy znacznie mniej dni urlopu w porównaniu do innych krajów, takich jak m.in. Niemczech i dlatego nie możemy podróżować zbyt często.

Dzięki wielu próbom i błędom znaleźliśmy swój idealny styl podróżowania i wakacji. Tworzenie niezapomnianych chwil poprzez skupienie się na ważnych miejscach, planowanie czasu na spotkania z mieszkańcami i oczywiście na relaks to nasze priorytety.

Nauczyliśmy się także doceniać lokalną żywność i starać się jeść jak najwięcej lokalnych potraw. Dla zabawy staramy się jadać w jednej chińskiej restauracji w każdym kraju, który odwiedzamy. To absolutnie niesamowite, jak różne jest chińskie jedzenie na całej planecie.

TWÓRCZ NIEZAPOMNIANE CHWILE

Możesz zrobić 10 000 zdjęć podczas wakacji, spieszyć się od jednej atrakcji do drugiej, ale w sercu będziesz pamiętać, jak tworzyłeś niezapomniane chwile.

Dla mnie było to np. Spider Rock w Canyon de Chelly (słyszeliście kiedyś o tym amerykańskim parku narodowym?). Kiedy go zobaczyłem po raz pierwszy, byłem pod wrażeniem tego majestatycznego naturalnego obelisku i pięknego kanionu, w którym się znajduje. Byłem tam jeszcze dwa razy i nadal czuję to samo.

Albo pomyśl o Isla Mujeres, małej wyspie niedaleko Cancun w Meksyku. Na powierzchni Playa Norte jest podobno najpiękniejszą plażą w Meksyku, zawsze jest zatłoczona, a zakotwiczone tam łodzie grają głośną muzykę.

Pod powierzchnią Isla Mujeres jest bardzo spokojna, można po niej spacerować i ma przyjaznych mieszkańców, dobre, autentyczne meksykańskie jedzenie i dobrą kuchnię międzynarodową, a często jest ona bardzo przystępna cenowo.

Isla Mujeres to nasz osobisty raj!

PAKUJ PLECAK, fajkę i ruszamy

Nasz styl podróżowania ewoluował na przestrzeni lat. Obecnie, gdy podróżujemy, pakujemy niewiele rzeczy i zazwyczaj potrzebujemy tylko małego plecaka na osobę – zobacz mój [Podróżujące ŚwiatłoPrzewodnik](#).

Za pomocą tego przewodnika chcę zapewnić Ci wartość i pomóc Ci zaplanować własne relaksujące wakacje, których celem będzie tworzenie niezapomnianych chwil!

Jeśli masz jakieś pytania lub uwagi, skontaktuj się ze mną.